

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGY HÓRA 3
PENGŐ, EGYES SZÁM ÁRA HÉTRŐZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESE. — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELVEL MINDEN NAP.
KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHÉNYI UCCSA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM 575.

DEBRECEN, JUNIUS 17.

VASÁRNAP

XXVI. ÉVFOLYAM 136. SZÁM.

24 millió pengő

ujabb teher fenyegeti ismét Debrecen adózó polgárait. Amint kiderült ugyanis a miniszterleg jóváhagyott burkolási program tárgyalásakor, a városi tanács ülésén emnyibe, 24 millió pengőbe kerül annak a burkolási programnak a végrehajtása, amelyet a városi tanács a közgyűléssel elfogadtatott s amelyet a miniszter hosszú várakozás után most hagyott jóvá azzal a feltétellel, hogy a kérdés pénzügyi részének elintézéséhez még az ő jóváhagyása is szükséges.

Nem az elkoptatott frázissal kell elnünk, mert valóság az, hogy megremeg a kezünkben a toll, amikor ezt a horribilis nagy számot leírjuk, amely szám most úgy villant bele az egész burkolási kérdésbe, mint a békés otthonba a derült égből lecsapó memykő. Mert hiszen rengeteget beszéltek a burkolozásról, sok veszekedés is folyt le a körül, hogy aszfalttal burkoltassanak-e egyes utcák, vagy kiskockakövel. Megtanultunk új kifejezéseket: mint topeka és bitumac, de arra elfelejtettek figyelmeztetni mindenkit, hogy ennek a sok szép burkolatnak fedezetül egy 24 millió pengős kölcsönre lesz szükség, melynek annuitása és kamata 1.200.000 pengő lesz a hivatalos kiszámítás szerint, tehát 12500 millió korona. A dolgotban a legszebb az, hogy a tanács maga is megdöbbenve állott meg e kérdés előtt és senki sem tudott rámutatni arra a forrásra, amelyből nem a kölcsön, hanem a kölcsön visszafizetésére szükséges összeg felgyűjthető. Mert azt a nemes és egyszerű gesztust, amellyel a városi tanács egy megalkotandó olyan szabályrendeletre mutatott rá, amely szerint a szükséges összeget burkolási járulékból fedeznék, nem megfelelő rámutatás. És az erre a fedezetre rámutató új bizonyára lelkonyul, ha a fő ráeszmél arra, micsoda merészség ma arra gondolni, hogy az agyonzaklatott, a lét és nem lét mesgyében bukdácsoló városi polgárság vállaira rakni újabb évi 1.200.000 pengő terhet, tehát a ma fizetett jövedelmi és vagyonadót még egyszer beszédni. Mert összeg szerint ezt jelentené a 24 millió pengős kölcsön amortizációjának megfizetésére való kötelezés.

Ha nem lenne olyan halálosan komoly a dolog — nem is egy szempontból, mint amilyen — mosolyogni lehetne a városi tanács elképedésén, amivel a burkolási ügy pénzügyi részének megoldása elé meredt. Mert hiszen eszünkbe kell jutni, hogy ahányszor a munkálatok megkezdéséről szó esett, a városi tanács mindig rosszalán mutatott rá a minisztérium késedelmeskedésére és mindannyiszor megsürgette a burkolásra vonatkozó határozatának jóváhagyását. No most végre leérkezett a jóváhagyás s ekkor derül ki, hogy a végrehajtásra egyetlen fillére sincs a városnak. Hát ez csak most derült ki? Ezt csak most tudta meg a városi tanács? A régen elhatározott burkolatozás pénzügyi részének elintézésére eddig nem gondoltak? Ez nyitott, elintézetlen dolog volt eddig? Akkor miért volt az egész nagy türelmetlenkedés, a nagy sürgetés a közgyűlési határozat jóváhagyása érdekében?

A városi tanács tagjait sokkal jobban tiszteljük, hogy felületességgel vádoljuk meg. De ennek az ügynek a kapcsán is a legerősebb fényvel megvilágítva látjuk ismét azt az igazságot, hogy az ellenzék ellenőrző, boncolgató és bíráló közreműködése nélkül közügyeket elintézni, jól vezetni nem lehet. Teljes egészségben domborodik ki a városi ellenzék ama követelésének igazsága, hogy az ellenzéknek helyet kell

kapnia az ügyeket előkészítő bizottságokban és így elsősorban a jog- és pénzügyi bizottságban. Kizártnak tartjuk, hogy ha az ellenzék benne van a bizottságban, ahol részleteibe hatóan tárgyalható minden kérdés, akkor nem került volna a sor a mai megdöbbenésre. Az ellenzék bizonyosan feszegette volna a fedezet kérdését és ekkor előtérbe került volna a fedezet hiánya, a költségeknek 24 millió pengőnyi összege, a törlesztés és kamat közel másfél millió évi summája is.

Most pedig — június közepén léptünk már át — tanácstalan kapkodást lá-

tunk az ügyben s azt a szomorú tény, — és ez egyik halálosan tragikus körülmény — hogy a burkolási munkákat a jóváhagyás ellenére sem lehet megkezdeni. Irtózatos dolog ez is. Négy-száz munkára váró, kenyérré éhező ember, ugyanannyi családdal marad — a jó Isten tudja meddig — kereset nélkül. Pedig hányszor ígérték már — bizonyára jóhiszeműen — kezükbe a munkát, szájukba a falat kenyeret, amely most, mint tűnő álom uszik el.

Nem tudjuk, szabad-e keresni, hol a hiba. Mert hiszen alig segít a multa és jelenre vonatkozóan az, ha meg is ta-

lálnók a hibát, legfőkébb a jövőre lehetne konzekvenciákat, tanulságokat levonni. De ez a konzekvencia, ez a tanulság ad-e kenyeret négy-száz nyomorgó családnak és ezek tagjainak, kik remegő könnyes szemmel tekintenek a júniusból a rémitő december felé, a megváltó Jézus Krisztus születése felé.

Nem hibát akarunk keresni, ha kissé keserűen is rámutatunk ezekre. Nem hibát keresünk, hanem azt akarjuk, hogy azonnal, sürgősen, mindjárt találjanak segítséget a bajra azok, akiknek megváltó Jézus Krisztus születésének évfordulója felé.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének vezetése és jövőbeli kereskedelmi terjeszkedése illegitim

Baltazár Dezső dr püspök felsőházi beszédében jóhiszemű tévedéssel kívánta a K. F. Sz. javaslat újabb heterjesztését — Adatok a K. F. Sz. káros működéséről és kereskedelem ellenes tendenciájáról

A parlament felsőházában legutóbb feltűnést keltő és nagyfontosságú beszéd hangzott el Baltazár Dezső dr. püspök részéről egy ügyben, amely a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének ügye s amelyet már eltemetettnek véltünk a közalkalmazottak árúhiteléről szóló törvényjavaslat napirendről való levételével. A beszéd tendenciája és követelése nem volt egyéb, minthogy a kormány ismét vegye elő és bocsássa a parlament elé ezt a törvényjavaslatot, amelynek

káros, méltánytalan és igazságtalan voltáról már egy ízben sikerült meggyőzni a kormányt a magyar kereskedelmi érdekképviseleteknek.

A törvényjavaslat feltámasztásának kísérlete mellett nem haladhatnánk el szót-

lanul, ha az még kilátástalan kísérlet lenne is. A beszéd súlyát a szónok egyéni tekintélye és az iránta megnyilvánuló köztisztviselők megadja, még ha érvei oly kevésbé helytállóak is. Annak tehát, aki a magyar kereskedelmet a nemzet közgazdasága egyik fontos részének, a magyar kereskedői kart a magyar társadalom egyik a multban értékes munkát végzett és a jövőben nagyhivatású tagozatának tartja, a legteljesebb tisztelet mellett kötelessége a beszéd alapvető tételeinek téves voltára figyelmeztetni a közvéleményt és magát a szónokot. Kétszeresen kötelesség ez, ha a szónok egyénisége arra enged következtetést, hogy a vita eldöntésére, esetleg saját magát elmarasztaló ítéletre is képes.

állapítanunk, hogy

nem mondható el az, hogy a törvényjavaslat ellen való küzdelemben, a K. F. Sz. terjeszkedése és monopolisztikus vágyai ellen, a saját életéért küzdve az egyéni kereskedelem és képviselője „a védekezés eszközeiben nem volt válogató,

sőt ellentámadásba menve, a közéleti tisztességadás törvényétől is teljesen elszakadt” volna. Ha ebben a küzdelemben a közéleti tisztességadás törvényétől való elszakadásról van szó, elég rámutatnunk a K. F. Sz. és a Baross Szövetség között felmerült és az előbb említett afférré. Ez egy, a K. F. Sz. „Ertesítő” című lapjában megjelent cikk miatt tört ki. A cikk hemzseg a magyar kereskedelmet sértő kitételektől s kiadja a jelszót, hogy „minden jóravaló vevőnek a szövetkezetben van a helye”.

A cikk miatt az egész magyar kereskedelem nevében hírnév és hitelrontás miatt indított keresetet a kereskedelmi és iparkamara választott bírósága előtt a Baross Szövetség és

a K. F. Sz. a várható következményeket látva, elégtétel adására kényszerült.

A szövetkezet ügyeinek semmi köze az antiszemitizmushoz és az altruizmushoz

Mielőtt a püspök ur beszédének egyes tételeit a való megvilágításba helyezve megcáfolni kísérelnénk, legyen szabad elsősorban megállapítanunk, hogy a püspök ur téved, amikor azt hiszi, hogy ebben a kérdésben döntő szempont lehet valaki állásfoglalásának megítélésére, hogy antiszemita-e, vagy nem. Az egész kérdésnek semmi köze sincs az antiszemitizmushoz, — alább megkísérleljük kimutatni, hogy csalódnak a püspök urhoz hasonlóan jóhiszeműek, mert az altruizmushoz, az önségélyhez sincs, —

ez tisztára egy nyereszkedést folytató vállalat terjeszkedésének és számtalan magyar kereskedő és még számtalan alkalmazott egzisztenciájának kérdése.

A püspök ur azt mondta a felsőházban, hogy senki sem teszi fel róla, hogy ebben a kérdésben antiszemita veleitások vezetnék.

A Baross Szövetségről azonban mindenki felteheti, hogy antiszemita veleitások vezetnek és mégis a szóban forgó törvényjavaslat ellen épen a Baross Szövetség indította meg a legélesebb harcot, a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének egyik tulkapása ellen épen a Baross Szövetség lépett fel illetékes bírói fórum előtt az egész magyar kereskedelem védelmében.

Ime, tehát a kérdésnek nincs köze az antiszemitizmushoz, nincs köze benne másról, mint az egész magyar kereskedelemnek és egy eredetileg szövetkezeti szeltemben indult, később mindinkább nyereszkedési vállalatú fejlődő vállalatnak

Imperializmusáról, monopolisztikus törekvéseiről.

KI SZAKADT EL A KÖZÉLETI TISZTESSÉGADÁS TÖRVÉNYEITŐL,

Természetesen nem vonva kétségbe a püspök ur jóhiszeműségét, azt is meg kell

A K. F. Sz. mai vezetése és jövőbeli törekvése illegitim

Kézenfekvő az a kérdés, nem hasonló sérelem-e a K. F. Sz.-re az a Baltazár püspök ur által sérelmezett állítás, hogy annak mai vezetése és törekvései a jövőre nézve illegitímek? Azt kell felelnünk, hogy igenis nem sérelem, mert az a köztisztviselői szövetkezet, amely

eredetileg, alapításánál bevallott és címében hangsúlyozott célja és rendeltetése ellenére nem tagoknak is árusít,

amely már tett olyan kísérleteket, hogy nem köztisztviselők is tagjai legyenek, amely állami rendelkezéssel, tehát meg sem kérdezve, hogy akarják-e, vagy nem, azaz

hatalmi szóval: ki akarja sajátítani a maga részére a közalkalmazottak minden szükségletének ellátását, amelynek vezetősége már csaknem majorizálási határig vette birtokba a szövetkezet részjegyeit, az a szövetkezet szándékaiban még kevésbé halad legitím utakon, mint gyakorlati üzletvitelében.

Erre az álláspontra helyezkedett a budapesti törvényszék cégbírósa is, amikor a K. F. Sz. alapszabálymódosítási terve-

zetével kapcsolatban — amely annak a kimondását kívánta, hogy a szövetkezet tagja ne csak közalkalmazott, hanem bárki lehessen — azt a határozatot hozta, hogy az alapszabálymódosítás

„nemcsak a cégvalódiság elvébe ütökzik, mert ellentétben áll azzal a cégszöveggel, amely a szövetkezetet, mint a Magyar Köztisztviselők Szövetkezetét jelöli meg, hanem ellentétben áll azzal a céllal és üzletkörrel is, amelyre a szövetkezet alakult”

Ugyancsak a cégbírósa hívta fel a szövetkezetet, hogy alapszabályait olyképp módosítsa, hogy a tagok üzletreszéinek szaporítása közgyűlési határozathoz köttessék és az egy tulajdonost megillető szavazati jog legfeljebb tízre korlátoztassék.

Azonban van még egy igen jelentős ok, amely miatt az egyéni kereskedelem méltánytalan, morális törvények szerint méltánytalanul éri helyzetét a K. F. Sz. helyzetéhez viszonyítva.

Ez az ok azonban a rendkívül magas összegben megnyilvánuló állami támogatásban rejlik, amelyet a K. F. Sz. igen hosszú idő alatt minden el-lenszolgáltatás nélkül élvezett.

Debrecen város az adófizetők pénzén hizlalt közüzemeit nem építi le, hanem tovább fejleszti az adózó kereskedők és iparosok rovására

Évi 30.000 pengő jövedelem miatt terjeszti a városi korcsma az alkoholizmust — Megdöbbentő adatok a városi nyomda gazdálkodásáról és monopolisztikus helyzetéről — Ha az eddigi tempóban fejlesztik tovább a közüzemeket, akkor rövidesen fűszer, rőfös, ékszer és butorüzetet is nyit a város az adófizetők keserves adófilléréiből

A debreceni kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlésén bejelentették, hogy a Debrecen város által fenntartott szeszüzlet beszüntetése tárgyában a kamara elnöksége személyesen nyújtotta át a kamara beadványát dr. Magoss György polgármesternek. A polgármester nagy megértéssel vette át a beadványt, azonban arra való tekintettel, hogy a városnak ebből meg lehetős nagy jövedelme van, amelyre más fedezetet találni nem tud, nem helyezheti kilátásba a beadvány kedvező elintézését. A kamara közgyűlésén emiatt a jelen volt nagyszámú beltágok általános felháborodása közepette igen éles felszólalások történtek és hosszú vita során részletesen és alaposan világitották meg a városi szeszüzlet fenntartásának tarthatatlanságát.

Debrecenben mintegy 50—60 egész kis egyszintűjű italmérővel versenyez a város, akinek sem boltjára, sem más olyan kiadásai, melyek a legális kereskedelmet terhelik, nincsen. A városi korcsma 40%-kal olcsóbban árusítja saját gyártmányait és így valósággal a megélhetését teszi lehetetlenné ezeknek a kis embereknek. De nemcsak azért lehetetlen ennek a vállalatnak fenntartása, mert — ahogy más üzletágban is teszi ezt a város, — a legális kereskedelem — az adófizető polgárokkal meg nem engedhető versenyt folytat, de valósággal elősegíti, fokozza az elrészegedésre való hajlamot. Igen helyesen jegyezte meg egyik szónok, hogy az a szegény ember, aki a maga 20 fillérjével bemegy egy italmérőbe, csak annyi pálinkát kap, amennyi nem árt meg az egészségének, de a városi korcsmában ugyanezen pénzért 28 fillérnek megfelelő mennyiséget kap, amelytől már le is részegedhetik. De

teljesen érthetetlen morális szempontból, hogy a város kellő közepén, a legélénkebb helyek egyikén Debrecen sz. kir. városa a közönség általános megbotránkozására egy uccára nyíló korcsmát tartson fenn, ahol valósággal kitenyészse a részeges embereket.

Debrecen városának valóságos szegényfoltja, — mondja egy másik szónok, — hogy Debrecen szab. kir. város címe-revel ellátott pálinkás üvegeken hirdeti világga, hogy egy állítólag más helyről nem pótolható bevétel kedvéért maga segíti elő az emberek lerészegedési hajlandóságát.

Amikor Amerikában szesztilalom van, akkor amikor állam és társadalom folytonosan az alkoholizmus csökkentéséért folytat küzdelmet, akkor teljes lehetetlenség, hogy egy város címeres pálinkás üvegekkel, uccára nyíló korcsmával, kedvezményes árakkal akaratlanul is valóságos kedvet csináljon a népnek az iszákosságra.

A kamara közgyűlése megállapította, hogy a városnál, melynek tisztviselői fizetése évente közel 3 millió pengőt tesz ki, nem képezhet problémát, hogy a szeszüzletből származó 30.000 pengő jövedelmet honnan pótolja és kimondotta,

hogy felkéri az elnökséget, hogy minden lehető kövessen el, hogy a városi szeszüzlet azonnal beszüntetessék, a szeszüzem pedig rohamosan leépíttessék.

De amíg a városnak nincsen pénze arra, hogy egy ilyen immorális üzlet megszüntetéséből előálló hiányt pótoljon, amint alább ki fogjuk fejteni, ha arról van szó, hogy a város s az ország adófizetői, egyszintűjűjének, — létalapjának megingatásával valósággal mammuttá nőtt vállalatit újabb és újabb üzletágakkal fejlessze, akkor bármilyen összegről van szó, az azonnal rendelkezésre áll.

A Városi nyomda 1927. évi zárszámadása és újabb üzletei

Többször megírtuk már, hogy Debrecen város és a tisztviselői ref. egyházkerület könyvnyomda vállalatát semmivel sem indokolható okokból az amerikai nagykölcsonból 12 milliárd korona kölcsönt kapott Debrecen városától, — tehát az adófizetők pénzéből, — hogy még nagyobb versenyt támaszthasson Debrecen mintegy 40 adófizető könyv- és papírkereskedés, könyvnyomdász és könyvkötőjének, Magyarország irka-, fűzet- és üzleti könyvgyárainak. Az is köztudomásu, hogy

ez a vállalat milyen monopolisztikus üzletekkel rendelkezik, hogy tetszés szerinti árban szállíthat milliárdokra menő értékű árukat és ennek dacára folyton újabb és újabb pénzre van szüksége.

E lap hasábjain ismételve kifejtettük már, hogy milyen veszedelmet jelent a város adófizető iparosai és kereskedői számára ez a semmivel sem indokolható vállalat ilyen méretekben való fenntartása és közpénzen való folytonos fejlesztése s ezáltal csak a vállalat 1927. évi zárszámadásával kívánunk foglalkozni. Minthogy azonban nekünk nem áll módunkban az üzletvezetés és könyvelés részleteibe betekintnünk, csak a nyomtatásban megjelent zárszámadás adataira és ennek indoklására térhetünk ki.

A városi nyomdavállalat zárszámadása irrealitásának bizonyítékai

Nem helytálló a zárszámadás indoklása, mert

a) a vállalat aktívái között szereplő 73.686.49 pengős Speyer-kölcson költségeinek még le nem irt részlete fiktív tétel, miután egy effektive felmerült költséget vagyonként szerepeltetni nem lehet. Az nem kifogás, hogy a költség nagy volt és azért nem lehetett egy év alatt leírni; ez legfeljebb csak azt igazolja, hogy

nem lett volna szabad ezt a kölcsönt felvenni.

Az az állítás meg egyenesen abszurdum, hogy ez 20 év alatt is leírható lett volna, azért, mert a tankönyvekre nézve 20 éves szerződésük van.

b) Nem fogadható el reálisnak a mérlegkésztésnél a leírásokra alkalmazott rendszer. Azt mondja ugyanis az indoklás, hogy „Igy a nyomtatványok, fűzetek bolti árából az előző évinél nagyobb százalékos leütésével több iratott le, mint amennyi az 1926-ban alkalmazott százalékos mellett leírásra került volna.” Mit jelent a bolti ár? A nyomda által önkényesen megállapított eladási árat s az indoklás szerint a mérlegben ezen árból, tehát nem az előállítási árból történtek leírások. Nem állapítható meg, hogy a bolti ár mennyivel magasabb az előállítási árnál, valamint az sem állapítható meg, hogy mi az a százalék, amit a bolti árból leírtak. Már pedig

reális mérlegnél az előállítási árból kell leírást eszközölni, miután tudvalevőleg az áru beszerzési értéke csökken abban a pillanatban, amint az a raktárba kerül.

Hiszen az ugynevezett boltiárból könnyű leírást eszközölni, mert például 100 darab fűzetnek, melynek előállítása 100 pengőbe kerül, megállapíthat a nyomda 200 pengő boltiárat is s ez esetben, ha akár 50%-ot is leír, még mindig teljes bekerülési árban értékelte azt, ha pedig csak 20, 30, vagy 40%-ot ír le, akkor éppen magasabb árban veszi fel, mint amennyibe az neki került.

Ilyen módon nem létező vagyont és jövedelmet lehet kimutatni.

De nem tesz említést a szoltárok és tankönyvekről. Hát itt nincsenek leírások? Milyen árban vannak azok felvéve? Szintén boltiáron? Ezek fontos kérdések, — mert hiszen például a szoltárokból a 16° alaku már alig két, a 8° és 4° alakukból pedig olyan nagy mennyiség készült, hogy soha eladható nem lesz. Hát ezek is bolti árban vannak felvéve? Hiszen, ha ezeket beszerzési és nem bolti áron vették is fel, akkor is nagy fiktív vagyont és jövedelmet mutattak ki. Hát a tankönyvek? Ezeknek bolti árából 30% engedményt adnak a kerületi bizományosoknak, 10%-ot az egyházkerületeknek, 10%-ot a Ref. Tanítóegyesületnek. Tehát eladás esetén is csak a bolti ár 50%-át kaphatják meg. Milyen %-ot ütöttek tehát le ezeknek a bolti árából? Egyébként pedig el lehet képezni, hogy figyelemmel arra, hogy ennyi különféle jutalékot, továbbá a bizományosoknak az ország legtovábbi részébe szállítandó tankönyvek lényeges szállítási költségét is bele kell kalkulálni a bolti árba, mennyivel kell szegény gyermekeknek, illetőleg szüleiknek a parancsszóval rájuk oktrojált tankönyveket tulfizetniük.

A zárszámadás további adatai is matematikai zsonglőrmutatványok

Teljesen hangulatkeltésre alkalmas az a megállapítás, hogy az évi 134.000 pengős tiszta nyereség az alap- és tartaléktőkének 39%-át teszi ki és így ez jó ered-

ménynek mondható s ez az eredmény a vállalat rentabilitását is igazolja. Nem említi azonban az indoklás itt meg, hogy ezek

a tőkék összesen 330.000 pengőt tesznek ki, s ezzel a tőkével csak az teszi lehetővé a vállalat fennállását, hogy — ami példa nélkül áll az egész világon — a város adófizető polgárainak zsebéből csaknem egy millió pengős tartozása van.

Ha tehát reálisan a vállalatnak semmivel sem indokolható és teljesen felesleges méreteivel arányban álló, legalább 800.000 pengő alaptőkéje és meglévő 127.000 pengő tartalékalapja volna, akkor ez a nyereség már csak az alap- és tartaléktőkék 14¹/₂%-át tenné ki.

De teljesen érthetetlen, hogy

ha meg is felel a reális számítások alapján a tényeknek a kimutatott 134.000 pengős tiszta nyereség, megdöbbentőnek kell mondanunk ezt az eredménytelenséget, mert olyan monopolisztikus helyzetben, minőben a nyomda van, a világ egyetlen nyomdája, vagy vállalata nincsen.

Ez a nyomda ugyanis

a) szállítja a közszállítási szabályrendelet ellenére pályázat mellőzésével tetszés szerinti — horribilis magas áron a város nyomtatvány-, papir- és írószerszükségletét.

b) Szállítja az ország összes református tanulóinak tankönyveit az önmagá által megállapított rendkívül magas áron. (A tankönyvek boltiár megállapítását a konvent egy bizottsága állapítja ugyan meg, de a nyomda által készített költségvetés alapján, lényegileg tehát a nyomda állapítja azt meg.)

c) Minden jog és miniszteri rendelet ellenére

az adófizető polgárok pénzén fenntartott iparos tanonciskola, melynek cca 3000 növendéke van, igazgatója utján felhívja az iparosokat, hogy a tanoncik részére szükséges tankönyv-, tan- és rajzeszközökre a pénzt az intézetbe vigyék fel, mert csakis az ott vásároltak használhatók. Az így összegyűlt hatalmas összegért ezeket az árukat, anélkül, hogy más kereskedőnél az árat iránt érdeklődnek, a Méliusz papírkereskedés által önkényesen megállapított — valószínűleg igen magas áron állandóan a nyomda tulajdonát képező Méliusz könyvkereskedésnél szerzik be.

d) A debreceni összes református elemi iskolákban ugyancsak miniszteri rendelet ellenére a tanítók a növédekektől beszedik a tankönyvekre és írószerekre szükséges pénzt és egy összegben a Méliusz könyvkereskedésben szerzik be azokat.

e) A város Közművelődési Könyvtára részére szükséges könyvek hatósági intézkedésre a Méliusznál szerzetnek be.

f) A nyomda a másik három református egyházkerület székhelyén, Budapest, Pápa, Sárospatakon a tankönyvek árusítására bizományost tart, ezeket a bizományosokat kényszeríti, hogy csakis az ő irka- és iskolafűzetgyártmányait árusítsa.

Mindezek a körülmények olyan hihetetlen és jogosulatlan előnyt, olyan óriási — minden fáradság nélküli — sok milliárdra rugó forgalmat biztosítanak ennek a vállalatnak, még pedig magáncég által még álmában sem képzelhető óriási haszonnal, hogy józan ésszel nem lehet megérteni, miképpen lehetséges 1.045.000 pengő forgalomból, ismételjük speciálisan ennél a vállalatnál mindössze 134.000 pengőt, azaz 13%-ot kérésni.

A zárszámadásból sajnos, nem lehet látni, hogy hol vesznek el a fentiek szerint okvetlen elrendő nyereségek, de egy tény megállapítható, hogy ez a vállalat fűzet- és irkagyártmányait ott, ahol annak használata nem kötelező, óriási veszteségekkel szállítja. A vállalat olcsóbb áron szállítja (nem a közönségnek) a kereskedőknek, mint bármelyik irkagyáros, azon felül csomagolásért nem számít semmit és még a dunántúli városokba is bérmentve szállít akkor, amikor ez a bérmentesítési költség olyan nagy, hogy annyit tesz ki, amennyit más gyáros az egész szállítmányon nem keres. Azonkívül, amíg más gyáros ma legfeljebb 90 napra hitelez, addig ez a vállalat 12 havi hitelt is ad. Szóval olyan áron és feltételekkel szállít, amelyet neki az illető kereskedő diktál. Hogy ez hogyan lehetséges, amikor a városi nyomda Debre-

Rádió amatőrök figyelmébe

Rádió csövek drb-ként . P. 4.10
Oroszlán anód telep „ 7.60
Fűtő „ „ 90 „ „ 11—
Fűtő „ „ 4 „ „ 11.60
és az összes Rádió alkatrészek a legolcsóbb gyári árban kaphatók
Mindentelje gyártmányu készü-
lők szakszerű javítását a leg-
olcsóbban vállalja

Földes Sándor

legrégibb Rádió szaküzlete
Halvan ucca 18. Telefon 2-10.

ABBÁZIA

ERÉNYI BÉLA

GYÓGYSZERÉSZ

RESIDENZ SZÁLLODA

Abbázia legszebb pontján, a Súdstrandon a tengerpart szélén. Pálmás kert. — Fényes konyha. — Cukor-, vese- és gyomorhaja soknak szigorúan diétás koszt. Üszes komfort. Legalkalmasabb hely napkúra, fekvő kúra és legkúra használatára. A legszebb reggeliző hely a tengerrel, rózsás és pálmás kertben verőfényes napsugár mellett, vagy árnyékban. — Teljes napi penzió már 30 líráért is. — Prospektust is küld.

cen földrajzi fekvésénél fogva csak magasabb fuvar költséggel hozathatja meg az irkákhöz szükséges papirokat és így ezen papirokat legalább 20%-kal drágábban szerzi be, mint más irkagyárosok, továbbá, hogy ma is úgy van-e, nem tudjuk, de a múlt évben még a nyomda üzletvezetője minden eladott irka árából 10% jutalékot kapott, azt semmiféle szakember megérteni nem tudja. A magyarázat pedig egyszerű: A cikkünkben felsorolt monopoliumpapírok a nyomda által tetszés szerinti jövedelmeztetése, ennek elégtelensége esetén az adófizető polgárok pénzének felhasználásával — minden — még az ilyen veszteséggel való árusítások is lehetségesek.

Tagadjuk, hogy egy városnak az volna a hivatása, hogy az ország összes gyárosait arra kényszerítse, hogy gyártmányait veszteséggel árusítsa, s hogy a vállalat arra kapta volna az adófizetők pénzét és a monopoliumpapírokból származó indokolatlan nagy nyereségeit, hogy ezt ráfizesse feleslegesen fenntartott irkagyárára

csak azért, hogy a piacot a tisztességes gyáripar számára teljesen tönkretegyje.

Érdekes adatok a városi nyomdavidárlás mobilításáról

Az indokolás maga is elismeri, hogy a mobilítás 1925. év óta erősen megromlott, de egész helytelenül következtet ebből, hogy „a vállalat adósságaival sikeresen meg tud küzdeni, mert amíg 1925-ben az adósságok végösszege a forgó tőké 159%-át tette ki, addig ma az már csak 102%.” Nem ez a lényeg, hanem az, hogy

a vállalat folytonosan új és új adósságokat csinál, képtelen még árutartozásait is pontosan fizetni és egészen tragikomikus, hogy amíg a nyomda készítményét 12 havi hitelre valóssággal dobálja a mai szomorú viszonyok között vergődő nem egészen hitelképes cégeknek, addig ő árutartozásai után is kénytelen kamatot fizetni.

Már pedig a rendes kereskedői életben áruk után kamatot csak jelentéktelen és gyengén álló cégek szoktak fizetni. Az a lényeges, hogy

1925. év óta tartozása 167.000 pengővel szaporodott akkor, amikor már 2 év óta árusítja az 1925. évben előállított tankönyvkiváltványait rendkívül magas árban, kizárólagos joggal, óriási haszonnal, rendeltetve az ország összes református növendékeinek s akkor, amikor a több évvel ezelőtt kinyomott szoltárok százezreit adta el ugyancsak óriási magas áron.

Hiszen a kölcsönt arra vette fel, hogy abból az előállítandó tankönyvek papírját, anyagjait megvásárolhassa és munkabéreit kifizethesse. Ez 1925-ben meg is történt, 1926. és 1927. évben tehát a meglevő készletekből s az igen nagymennyiségű, előbbi években készült szoltárok eladásából horribilis nagy összegeket kellett befolytania, amivel szemben ezen 2 évben csak kevés könyvet kellett nyomtatnia, mert hiszen egyszerre több évre való mennyiség nyomult azokból.

Emlékezzünk csak vissza, mikor a városi közgyűlésen a Speyer-kölcsönből a nyomdának adandó kölcsönt tárgyalták, még az akkori, mindent megszavazó törvényhatósági bizottság tagjai közül is igen éles felszólalásokban tiltakoztak annak megszavazása ellen s a közgyűlés csak akkor szavazta meg, amikor illetékes helyről olyan kijelentés tétetett, hogy hiszen a nyomda ezt a legrövidebb idő alatt vissza fogja fizetni a készítenő tankönyvek árából befolyó nagy összegekből.

Mi történt ezzel szemben? Ahelyett, hogy tartozását nagyrészt visszafizette volna, tartozása folyton szaporodott és most újabb kölcsönt akar felvenni.

A városi nyomda likviditása erősen leromlott

Valósággal játék a számokkal a likviditásra vonatkozó indokolás. Abból, hogy az árukészlet 1925. évvel szemben 1927. évben 448.780 pengővel több, arra következtetni, hogy a likviditás javult, nem

helytálló, hanem igenis az is leromlott, hiszen az árukészlet nem likvidálható, nem is beszélve arról, hogy ez a többlet is részben feltétlenül az áruk túlmagasra történt értékeléséből származik.

Azt azonban, amit az indokolás tesz, igazán felesleges magyarázni, hogy

ha a vállalat az árukészlet gyártása helyett készpénzt helyezett volna el a bankban, akkor mobilitása javult volna. Ez természetes. De éppen az a baj, hogy ennek az ellenkezője történt.

Az indokolás szerint ezen az állapoton úgy kell segíteni, hogy az alaptőkét fel kell emelni, nézetünk szerint a segítés módja egészen más.

Az irkagyárt, vonalzó intézetet és Méliusz könyvkereskedést be kell szüntetni, az egész vállalatot le kell építeni. Minden városát és hazáját szerető embernek tiltakoznia kell az ellen, hogy az adófizetők pénzét újból azok tönkretételére használják fel azért a látszólagos haszonért, amelyet nagy erőlködéssel igyekeznek kimutatni.

De ha tényleg óriási hasznot érnének is el, mint ahogy ilyen monopoliumpapírok mellett a kimutatott haszon többszörösét is el lehet tényleg érni, ez is látszólagos nyereség lenne, mert az abból áll elő, hogy

a város közönsége túlfizeti a városnak szállított áruk értékét, az iparosanok túlfizetik a tankönyvek és tanszerek árát, az ország összes református tanuló pedig sokszorosan túlfizetik azt a kedvezményt, hogy kötelesek a más kiadók gyönyörű kiállítású tankönyvei helyett silány kiállítású mérgeződrága tankönyveket vásárolni.

De tiltakoznia kell még az esetben is, hogyha tényleg haszonnal járó vállalkozás volna ez: a városnak nem hivatása a polgárok tönkretétele, ellenkezőleg kötelessége azoknak támogatása.

Könyvkereskedés, irka- és üzleti könyvgyár egy város tulajdonában!

Hiszen háború előtt még csak ilyen eszmét se mert volna senki felvetni, mert annak felvetését elsöpörte volna a közvélemény. Ma is egyedül áll az egész világon ezzel Debrecen sz. kir. városa.

A városi nyomda 1925—26—27. üzleti éveinek összehasonlítása

Ugy, amint ez a zárszámadás egész indokolásán végigvonnul, itt is meg kell állapítanunk, hogy ez a része is, számítva a közönség hozzá nem értésére, vagy nemtörődömségére, tisztán hangulatkeltségre készült. Hát hiszen az csak természetes, hogy mikor még 1925. évben tankönyvkiváltványai nem voltak, kevesebb forgalmat csináltak, mint 1926. és 1927. években, amikor az összes református növendékek már onnan voltak kötelesek tankönyveiket beszerezni. A meglepő csak az, hogy a forgalomemelkedés oly kevés, ami arra enged következtetni, hogy a tankönyveken kívül a forgalom lényegesen csökkent.

Az a megállapítás, hogy a fűzetgyártás jótékony hatással van a munkásságra, sőt a helyi ipar és kereskedelemre, igazán olyan merész állítás, hogy meg kell döbbenünk rajta.

Nem igaz az, hogy a városi nyomda által erre a célra megteremtett megélhetési bázis tekintélyes számú nyomdász és könyvkötő munkásnak biztosít megélhetési lehetőséget, mert a nyomda nem teremtett ezáltal újabb szükségleteket, nem teremtett ezáltal újabb munkaalkalmakat, hanem egyszerűen elvette más gyárosoktól az azok által küzdelmes évtizedek alatt megteremtett munkaalkalmakat, kisajátította azok eszméit, s mindezt közpénzen az áruknak veszteséggel és lehetetlen feltételekkel való piacra dobásával.

Ha a város mások rovására nem létesítette volna a fűzetgyártást és nem fejlesztette volna a vállalatot az adófizetők terhére ideig, akkor ugyanezek a munkások elhelyezkedtek volna az eddig fennállott gyáraknál.

Minden képzéletet felülmúl végül az az állítás, hogy a vállalat működésének a helyi kereskedelem és ipar látja hasznát. Hát ha a helyi kereskedelem és ipar elpusztulását annak lehet nevezni, akkor igaz. Hiszen

Debrecennek 15 könyv- és papirkereskedését, 12 könyvnyomdáját és 6 könyvkötészetét kergeti valósággal az elpusztulásba ez az indokolás szerint városmentő vállalat az ő kivételes monopolisztikus helyzetével, amellyel hivatalos presszóval fedeztetik nála a fenti üzletkörbe eső szükségleteket. De megrontja és válságos helyzetbe hozza az ország 10—12 irkagyárt is, mert hiszen egyetlen magánvállalat sincs abban a helyzetben, hogy az adófizető polgárok zsebéből fedezhesse veszteségeit.

A városi nyomda újabb milliárdokat akar elnyelni

Az 1928. évi költségvetésben azt mondja az indokolás, hogy „arról kell gondoskodni, hogy egy város, mint az egyházközségek a vállalatban fekvő saját tőkét megfelelőleg emeltessenek”. Mint-hogy azonban a társtulajdonosok között e célból tárgyalásoknak kell előbb megindulnia, addig is javasolja az indokolás, hogy a város adófizetői rovására ismét 200.000 pengő szavazzassék meg.

Ez a nyomda, amely minden magánvállalatot megszégyenítő hatalmas összeget kapott pár év előtt az adófizetőktől saját megrontásukra, abban a feltevésben, hogy ugyancsak egyedülálló monopoliumból befolyó nagy bevételeiből azt mihamarabb visszafizeti s e helyett adósságait azóta megnövelte, meg kell, hogy döbentsen mindenkit, hogy újból kölcsönért fordul a városhoz.

Nehogy abban a hiszemben legyen azonban a közönség, hogy a vállalat ezt az összeget nyomasztó adósságainak törlesztésére akarja fordítani, el

kell árulnunk a nagy titkot, a városi nyomda megint két új üzletág:

kereskedelmi iratgyűjtők

gyártására, valamint

üzleti könyvek

nagy tömegben való gyártására akar be-
rendezkedni.

Nehogy megint bekövetkezzék az, hogy amint a szervezeti szabályzat ellenére eddig megtörtént a Méliusz könyvkereskedés, az Egyetértés c. lap alapítása, a vonalzó intézet és könyvkötészet létesítése minden költségvetési tárgyalás nélkül, tehát anélkül, hogy erre a vállalatnak joga lett volna, jóelőre felhívjuk a figyelmet, hogy a nyomda máris tárgyalásokat folytat egy vagon kartonpapír vásárlása iránt az iratgyűjtők céljaira.

A városnak nem hivatása az adózóknak üzleti versenyt csinálni, őket az adózók pénzéből megélhetési lehetőségüktől el-
tűnti.

A nagykölcson felvételénél a tájékoztatlan törvényhatósági bizottság előtt lehetett hangulatot csinálni, hogy a nyomda, mint az egyház tankönyveinek kiadója, kénytelen iskoláinak irkákkal való ellátásáról gondoskodni

(mintha addig az iskolák nem lettek volna irkákkal ellátva), de

azt már igazán nem lesz lehetséges elhítni senkivel, hogy a városnak legfontosabb feladata volna üzleti könyvek és iratgyűjtők gyártása.

Felhívás Debrecen városatyáihoz

E helyen szöjtjük fel Debrecen városatyáit, hogy az itt elmondottakat tegyék gondolkodás tárgyává és próbálják elképzelni azt a veszedelmet, amely a városnak érthetetlen üzleti terjeszkedése előidézhet.

Ma, amikor a kormány és a főváros a közüzemek leépítésének szükségességét hangsúlyozzák, akkor Debrecen városa a rettenetes gondok sulya alatt álló és majdnem össze-roppanó iparosok és kereskedők csaknem teljes tönkretételére folytonosan fejleszt az adófizetők pénzén közüzemeit.

A korcsma beszüntetésére 30.000 pengőre nincs fedezet, de iratgyűjtő gyártására 200.000 pengő is azonnal rendelkezésre áll.

Hát igen tisztelt törvényhatósági bizottsági tag urak!

Nem kell megdöbbenni a felett, hogy a város fenntartson egy szeszvállalatot és ezzel kapcsolatban a városházával szemközt egy korcsmát csak azért, mert az emberek lerészegedése árán elért 30.000 pengő jövedelmet nem tudja pótolni másfelől, de ugyanakkor azonnal kész 200.000 pengőt is folyósítani annak a nyomdának, amelyik már csaknem egy millió pengőjével adósa, azért, hogy üzleti könyveket és iratgyűjtőket gyártson s azokat az ismert metódus szerint veszteséggel árusítsa, lehetetlenné téve ezáltal ismét a legális gyáripar exisztenciáját?

Hiszen ha ezt Debrecen kereskedői és iparosai tovább tűrni fogják és a törvényhatósági bizottsági tagok elősegítik, akkor legalább olyan joggal fog a város fűszer-, rőfös-, rövidáru-, ékszer- és butorüzetet nyitni, mint amilyen joggal üzleti könyveket és iratrendezőket akar gyártani.

A törvényhatósági bizottságnak nem szabad az igényelt 200.000 pengőt megszavazni és kifejezetten el kell a nyomdát az üzleti könyv és iratgyűjtők gyártásától tiltani, de nem holnap, hanem ma, nehogy mint eddig mindig tették, az anyagok megvásárlásával indokolják, hogy a befizetett tényeken változtatni már nem lehet.

Uraim!
10 fillér a gallérmóság fővesén vasalva
WACHA üzem SIMONFFY UCCA 55.

SIPKOVITS BÉLA
Tűkőgyártás. Üvegcsiszolás.
Kirákatok tűkrozsze, épület és portál ávve-
gezés. Nagyvárad u. 15. (Sziv u.) Tel. 356.

A Margit strandfürdő nyitva van!

Huszonegyedikén lesz a hidi vásár

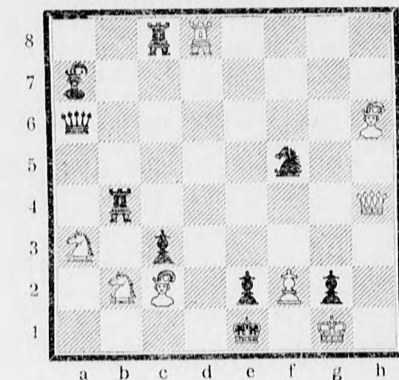
A híres hortobágyi állatvásár, az úgynevezett hidi vásár az idén június 21-én lesz. A városi tanács a vásárral kapcsolatosan megtette a szükséges intézkedéseket: átírták az államvasutak üzletigazgatóságához, hogy az előreláthatóan nagy forgalomra való tekintettel állítson be még egy vonatpárt a Hortobágyra a vásár napján; a rend biztosítására kiküldték H. Kiss Józsefet, mint városbíró, és a hortobágyi állatorvosok melletti működéssel megbízták Részler Mihály főállatorvost és Kiss Lajos állatorvost.

SAKK

A DEBRECENI SAKK-KÖR HIVATALOS ROVATA

Rovatvezető: Dr. Szabados Sándor

Salardini E. Itália.

Világos: Kg1, Vh4, Bd8, Ha3 és b2, Fc2 és h6, gy: f2.
Sötét: Ke1, Va6, Bb4 és C8, Hf5, Fa7, gy: c3, e2, g2.

Matt 2 lépésben.
Párisi bajnoki verseny.
Kahn-Snosko-Borowsky.

- 1. e4 e5, 2. Hf3 Hc6, 3. Hc3 Hf6, 4. Fb5 Fb4, 5. 0-0, 6. d3, d6, 7. Fg5, Fc3, 8. bc, h6, 9. Fh4, Ve7, 10. Fc6:bc, 11. Be1, Ve6, 12. c4, Hd7, 13. Vd2, a5, 14. Vc 3, Hb6, 15. Fg3, f6, 16. Hd2, Fd7, 17. Hf1, Ha4, 18. Vd2, Vf7, 19. Hc3, Hc5, 20. f4, ef, 21. Ff4, Vg6, 22. Fg3, a4, 23. Bb1, Kh8, 24. Bf1, Vg5, 35. Ff4, Vh5, 26. Hf5, Ff5, 27. ef, Bab8, 28. Bb8, Bb8, 29. Va5, Bb2, 30. Vc7, Bc2, 31. Fd6: Hd3, 32. Vc6, Ba2, 33. Vd5, Ve2, 34. Vf3, Vf3, 35. gf, Bc2, 36. Bb1, Hb2, 37. c5, a3, 38. c6, a2, 39. Ba1, Hc4, 40. Fb4, He5, 41. e7, Hf3 + 42. Kf1, Hh2 + 43. Ke1, Hf3 + 44. Kf1, Bc7, 45. Ba21 Hd, és sötét nyert.

HIREK.

A Debreceni Sakk-kör háziversenye e hó 11-én kezdődött 2 csoportban. A játék színhelye a Hungária-kávéház. A) csoportban játszanak: Dr. Kocsis, Kónya, Dalmy B., Dr. Bay Géza, Barcza, Bar. Dr. Kovács G., Fátyol Z. és dr. Hausner. B) csoportban: Kiss E., Reichard, Mayer, Halász, Mihálykóvi, dr. Barabás, Delmy Tibor, Jagicza, Dobsch. Minden csoportból a 3 első jut a döntőbe. — Valószínű befutók: Dalmy B., dr. Kocsis, dr. Kovács, dr. Barabás, Kiss E., Reichard, de a fiatalok, akiknek ez az első versenye, meglepetést okozhatnak. — Eddigi eredmények: dr. Kocsis nyert Barcza és Hausner ellen, Kónya nyert dr. Bay és Fátyol ellen, Dalmy nyert Barcza ellen, Barcza nyert Fátyol ellen, Barcza—dr. Hausner remis, Reichard nyert Jagicza ellen, Halász nyert Mayer és Mihálykóvi ellen, Kiss nyert Dobsch ellen, dr. Barabás nyert Jagicza ellen.

Negyvenszázalékos bukás a kolozsvári magyar iskolákban. Kolozsvárról jelentik: Az itteni kisebbségi középiskolák eddigi vizsgaeredménye 40 százalékos bukást mutat. A református kollégiumban 48 diák jelentkezett a magasabb osztályra jogosító vizsgára és közülük 20-an buktak meg, a katolikus liceumban ezen a vizsgán 32 diák közül 10, a Marineumban 56 közül 29, míg az unitárius kollégiumban 13 közül 10 jelölt bukkott el.

Tükörfényes késeket

Érhetünk el a nagyszerű új tisztítószerezellel, mellyel összes konyhaedényeit, konyhaszálalát, mosogatóedényét, edényállványát, csempével kirakott konyhafalát is tisztíthatja: Vim-mel.

Vim vegyileg és mechanikusan egyszerre hat; a szappan, melyet Vim tartalmaz, a legmakacsabb piszkot is rögtön oldja, a finom Vim-por pedig mindent lesikál, ami utjába kerül, anélkül azonban, hogy a tárgyakat a legkevésbé is összekarcolná. Vim mindenekelőtt teljesen savmentes és a kéznek semmiképpen sem árt.

Szörjön Vim-et nedves ruhára, vagy nedves kefére. Vim-et sohase használjon szárazon. A tisztítandó tárgyat egész könnyedén kell súrolni, az egy pillanat alatt ragyogóan tiszta és szinte új lesz. Tekintettel kiadtságára, a Vim csodálatosan olcsó. Vim mindenütt kapható.

a LUX gyárak készítménye

Az Italia utasait katasztrófa fenyegeti a veszedelmes vihar miatt

Milánó, június 16. Londoni hír szerint Kingsbayben Nobile tábornoktól S. O. S. jelzést fogtak fel.

Nobile jelenti, hogy veszedelmes vihar dühöng, amely könnyen darabokra törheti azt a jégablakot, amelyen ő és társai tartózkodnak.

Ismét meggyereket és munióit kér, mert a jegesmedvek nagy veszedelmet jelentenek.

Kingsbayból érkezett szikratávirat szerint a Spitzbergákon megfordult a szél iránya. Erős északnyugati szél kerekedett, a Spitzbergák északi partjáról elhajtotta a jég-tömböket, úgyhogy a Hobby és a Braganza utat tudott törni magának a Nord Cap felé.

A városi tanács nem tudja megkezdetni a burkolási munkákat

Kiderült, hogy a jóváhagyott program végrehajtására a városnak egy fillére sincs — A burkolási költség 24 millió pengő, — aminek évi annuitása és kamata 1.200.000 pengő, ami egymagában 50 százalékos pótdójt jelent

Debrecen város burkolási programja ügyében, mint megírtuk, leérkezett a belügyminiszter leirata, mint azonban mára kiderült, ezzel a burkolási munkálatok hónapok óta húzódó megkezdése még egyáltalán nincs biztosítva, mert a burkolási program végrehajtása körül a pénzügyi helyzet teljesen zavaros és egyelőre a fedezet hiányzik.

A városi tanács szombat délelőtt dr. Magoss György polgármester elnöklésével órák hosszáig tartó ülésen tárgyalta a miniszteri leirat következtében előállt helyzetet. Az ügy előadója dr. Vida Szücs Imre főmérnök volt.

A városi tanács a miniszteri leirat amennyire rendelkezése folytán, hogy a belügyminiszter a burkolásra vonatkozólag részletes és egységes terv bemutatását kíván-

ja, megállapította, hogy mely utcákat és hogyan kívánják burkolni.

Az Árpád teret fejkövel burkolják, a Baranyi utat makadam alapon fejkövel, a Baross, Honvéd és Nyil utcák kiskockakövel való burkolására szűkebb körű versenytárgyalást tartanak a miniszter kivánsága szerint; a Csók és Garay utcát kavics alapra helyezett fejkövel burkolják, a Hadrósi utcát zúzott kőalapra helyezett fejkövel és részben kavics közé helyezett soros ciklopszal, az Ispótyai utcát makadam alapon fejkövel, a Kétmalom utcát zúzott kőalap fejkövel, a Mátá utcát és a Monostorpályi utat zúzott kőalap ciklopszal, az Ótmalom, Tanító és Timár utcát soros ciklopszal.

A városi tanács nem tudja megkezdetni a burkolási munkákat

Az Árpád teret fejkövel burkolják, a Baranyi utat makadam alapon fejkövel, a Baross, Honvéd és Nyil utcák kiskockakövel való burkolására szűkebb körű versenytárgyalást tartanak a miniszter kivánsága szerint; a Csók és Garay utcát kavics alapra helyezett fejkövel burkolják, a Hadrósi utcát zúzott kőalapra helyezett fejkövel és részben kavics közé helyezett soros ciklopszal, az Ispótyai utcát makadam alapon fejkövel, a Kétmalom utcát zúzott kőalap fejkövel, a Mátá utcát és a Monostorpályi utat zúzott kőalap ciklopszal, az Ótmalom, Tanító és Timár utcát soros ciklopszal.

A Baranyi uton 430 méternyi csatornát is készítenek. Itt szóba került a belügy-

miniszternek az az érdeklődése, hogy a város számot vet-e az új csatornák bekötésénél a jelenlegi csatornahálózat teherbíró képességével

A polgármester megjegyezte, hogy igenis számoltak, mert külön elvezető csatornát építenek.

Aszfalttal burkolják az Ajtó és Damjanich utcát és a Piac utcát a Miklós uccáig, 6240 négyzetméteren. A Csemete, Libakert és a Pacsirta ucca bitumenes burkolását a miniszter nem hagyta jóvá, hanem megfontolásra ajánlja, hogy ott vizes makadamburkolatot létesítsenek, mert a forgalom szempontjából az is megfelelő. A tanács nem nagy rokonszenvvel fogadta ezt az ötletet, mert a makadam porképző pályaszerkezet, Debrecenben pedig már ugyanis épen elég nagy a por. A miniszter nem hagyta jóvá a Széchenyi ucca és Széchenyi ut aszfaltburkolására vonatkozó határozatot sem, azzal, hogy a jelenlegi burkolat még fenntartható. Itt egyébként szintén csatornázni kell, mert a csatornahálózat csak a Tisztviselő-telepig terjed. A tanács helyesnek tartaná, ha úgy a Széchenyi utcát, mint a Széchenyi utat aszfaltburkolattal látnák el.

Magoss György dr. polgármester megjegyezte, hogy a multkor azt határozták, hogy a burkolatfentartásra felvett összegből a református főgimnáziumtól a Gajzágó-házig aszfaltozzák a Péterfia utcát. A miniszter intencióit látva, helyesnek tartaná ezt a határozatot úgy megmászítani, hogy csak közvetlenül a főgimnázium előtti rossz uccaszakason aszfaltozzanak.

Ezeket megbeszélve, a tanács eljutott a nehezebbik részhez, a pénzügyihez. A belügyminiszter ugyanis

attól feltételezeten hagyta jóvá a burkolásra vonatkozó közgyűlési határozatot, ha a városnak a munkálatok végrehajtására megvan a megfelelő fedezete.

Ary Lajos főszámvévo kijelentette, hogy a város költségvetése

a burkolási összegnek még a kamatterhét sem bírja meg, mert az évi 320—340.000 pengőre megy fel.

A költségvetést tehát teljesen át kellene dolgozni s egészen le kellene csökkenteni a kiadásokat.

A városi tanács teljesen tanácstalanul állott ezzel a helyzettel szemben. Vásáry István dr. polgármesterhelyettes főjegyző azt ajánlotta, hogy hívják össze a takarékosági és a házipénztári felügyelő bizottságot és terjesszék eléjük az ügyet.

Magoss György dr. polgármester afelől érdeklődött, hogy ha megalkotják a burkolási szabályrendeletet, akkor a burkolási járulékkal fedezve lennének-e a költségek.

Ary Lajos főszámvévo kijelentette, hogy feltétlenül, mert annyi burkolási járulékot vetnének ki, amennyi fedezetként szükséges. A háztulajdonosok fizetnék a kvóta szerinti összeget, a többit pedig a házipénztár, illetve a város egész közönsége.

Ezt burkolási járulékként kellene kivetni, mert a pótdó 50 százaléknál magasabb nem lehet, már pedig egyes megjegyzések szerint

a burkolási járulékok összege körülbelül 50%-os pótdóval felelne meg.

Vásáry István dr. főjegyző szerint a burkolási járulékot a jövedelemadó alapján kellene kivetni. Ezt dr. Magoss György polgármester igazságtalannak tartotta, dr. Miszti Károly főügyész ellenben nem.

Magoss György dr. polgármester végül is a teljesen kialakulatlan és határozatlan helyzetben azt jelentette ki, hogy neki az az álláspontja:

meg kell kezdeni, illetve el kell rendelni a munkálatokat, mert az emberek számai vannak munka nélkül.

A tanács egyik része ugyancsak ezt a nézetet vallotta, azzal, hogy minden józan ok a munka elrendelése mellett szól. A másik rész viszont azt hangoztatta, hogy jó lenne tisztázni a miniszterrel azt a kérdést: elfogadja-e fedezetnek azt, ha kijelentik, hogy a megalkotandó burkolási szabályrendelet útján burkolási járulékkal gondoskodnak a fedezetről.

HARISNYAHÁZ **Megérkeztek** **URISZABÓSÁG**
FÜRDŐRUHÁK, USZÓDRESSEK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN
MOSKOVITS JÓZSEF Piac ucca 41.
Telefon 11-72.

Ary Lajos főszámvévo azt hangoztatta, hogy meg kellene csinálni sürgösen két- három szakaszban a burkolási szabály- endeket, amelyben lefektetnék az alap- ot és meghatároznák a kulcsot azzal, hogy a végrehajtási utasítást a tanács később terjeszti be.

Vásáry István dr. polgármesterhelyet- tes főjegyző közben számításokat végzett és kijelentette, hogy

a belváros és az I-II. külsőségi öve- zet burkolásának költsége 24 millió pengőre tehető. Ennek az annuitása és kamata évi 1.200.000 pengő kör- ül van, tehát a vagyoni- és jövede- lemadóknak 100 százaléka lenne a burkolási járulék.

Végül is a tanács semmiféle határozat- ot nem hozott, hanem teljes bizonytalan- ságban elhatározta, hogy hétfőre össze- hívja a jog- és pénzügyi, a takarékosági és a házipénztári felügyelő bizottságot és ezek elé terjeszti az ügyet.

A teologus ifjuság konferenciája

A magyar református teologus ifjuság június hó 21-23-ig rendezi meg Debre- cenben ezévi konferenciáját. Mindegyik konferenciái nap ünnepélyes istentiszte- lettel kezdődik a kollégium oratóriumá- ban, az elsőt Solymossy József kollé- giumi szénior, a másodikat Darányi La- jos sárospataki, a harmadikat Pacsolay György budapesti teologus ifjusági el- nökök tartják. Előadások tartására a kö- vetkező egyházi férfiakat kérték fel: dr. Baltazár Dezső ref. püspököt, Vass Vince dr. pápai teológiai igazgatót, Marton János sárospataki akadémiai professzort, Csikesz Sándor és szentpéteri Kun Béla egyetemi tanárokat, ifj. Victor János dr. budapesti és Vasady Béla dr. pápai akadémiai tanárokat, Erdős Károly debre- ceni lelkészképzőintézeti igazgatót és Kállay Kálmán dr. debreceni lelkészképző- intézeti tanárt.

A Debreceben összesereglett teolo- gus ifjuság meg fogja tekinteni a debre- ceni kollégiumi könyvtárt, muzeumot, népházat, süketnéma intézetet, a külön- böző belmissziós intézeteket, a reformát- us mintagimnáziumot és az egyetemi klinikákat. Június 23-án délután 5 óra- kor lesz a nagygyűlés, melyen beszámol- nak működésükről az összes teológiák és megválasztják a jövő évi tisztikart.

Uj iparendegelyek

Az első fokú városi iparhatóság a következő új ipari jogosítványokat adta ki:

Parentézi Lajos autófúvarozó, Gombos Lajosné baromfikereskedő, Holb Péter kocsma. Szőlőfeldolgozó ipari és kereskedelmi r. t. szőlőfeldolgozás, borkereskedés és szeszes italok közveti- tése; Müller Ignác férfiruha kereske- dő, Ligeti Antal süteményárus, Kupier Samu fa- és szénkereskedő, Klein Li- pótné úri, női divatkereskedő, Balogh Endre fuvaros, ifj. Nánási Lajos kerék- pár kölesönzés; Kecskés János sertés- kereskedés, Müller Laura női szabó, Szathmáry Mihály bádógos, Grünblatt Ignác férfiszabó, Kovács István cipész, Erdős Gerzson cipész, Sziklai Gyula mázoló, Daróczy Imre cipész, Flórián József cipész, Cseh Margit fényképész, Holnik Gyula sütő, Bánk László szat- ócs, Hausner Károly butorkereskedő, Králl Károly közművesmester, Krausz Zoltán nyakkendő készítő, Wagner Mihály tejtermékkereskedő, Kusza Gyula vasárus, Debreceni Hentesipar- sok Anyagbeszerző Szöv., anyagbe- szerző, Vitárius Sándor kézimunkake- reskedés és előnyomda, Szücs Ferenc rőfös, rövidáru kereskedés és előnyom- da, Koós Sándor cipész.

Gyermeknyaraltatás

Dr Keczé:yné dr Kohlner Erna fűrdőorvos

Gyermeküdülő szanatóriuma

Balatonszemesen, a Bagolyváran.

6-14 éves gyermekek részére szőlői ki- séret nélkül. — Állandóan orvosi és pe- dagógiai vezetés és felügyelet — Bőséges ellátás és higiénia. — Gyógytorna. — Prospektus a telepen!

Milyen a demokrácia Amerikában?

Dr Szabó László egyetemi magántanár a Debreceni Független Ujságban közli nagy tanulmányát az amerikai népuralomról

A Debreceni Független Ujság sok o- vasójának bizonyára élénk emlékezetében van még az a nagyon érdekes előadás, melyet dr. Szabó László egyetemi magán- tanár és ismert nevélicista február elején a Kereskedelmi Csarnokban tartott az amerikai életéről és Debrecen bírái és ügyvédei is bizonyosan emlékeznek még Szabó tanár jogtudományi előadására, melyet az Ügyvédi Kamarában tartott az amerikai bíróról és ügyvédekről.

Debrecennek az a közönsége, mely ezeken az előadásokon annyi érdekes és új dolgot hallott, bizonyára szívesen fog- gadj a híradásunkat, hogy dr. Szabó tanár egy nagy tanulmányát, melyben azt fejti ki, hogy a népuralom hogyan va- lósult meg és hogyan funkcionál Ameri- kában, közlésre a Debreceni Független Ujságnak engedte át.

Június 24-i, vasárnapi számunkban kezdjük közölni ezt a nagyérdekességű

munkát, mely a magyar közönségnek legelőször magyarázza meg az amerikai demokrácia mivoltát. Amit e nagy témá- ról angol és francia tudósok írtak, az az angol vagy francia közönségnek szól. — Dr. Szabó László a magyar ember sze- mével nézte és figyelte az amerikai dol- gokat éveken át, míg a tengerentúl la- kott, mint Amerika legnagyobb egyete- mének tanára és számos amerikai újság munkatársa.

Voltaképpen nem is szükséges, hogy előre felhívjuk olvasóink figyelmét dr. Szabó tanár írásaira — felkeltik és lekötik azok a figyelmet maguk is, mert dr. Szabó munkájában egy professzor beszél ugyan hozzánk, de egy óriási gyakorlat- tal bíró újságírónak a művészetével, — azzal a keresetlen egyszerűséggel, mely Szabó László „csillagos” cikkeit az egész országban páratlanul népszerűvé tette.

Ujból megvizsgálták a városi adóhiva- talt: halálosan egészségtelennek találták és befestetik az ajtókat fehérre

A városi adóhivatal tülzäs nélkül szá- va borzalmas helyiségeiről már nagyon sokat tárgyalt a város vezetősége, anél- kül, hogy valamilyen megoldást tudott volna találni a jobb elhelyezésre, mert ennek nagy akadálya van: a pénzühiány. Pedig a városi adóhivatal kitélepitése a jelenlegi helyiségekből égetően sürgös, hiszen az adóhivatalt méltán nevezik ha- lálhivatalnak: a helyiségek a legnagyobb mértékben veszélyesek az egészségre, tülzsufoltak, napfényt, levegőt, nem kap- nak, úgyhogy a szó szoros értelmében tüldőveszfészkek. Száz tisztviselő dolgo- zik az adóhivatalban, állandó halálféle- lembe, hiszen egyik a másik után bete- gedik meg és sajnos, épen nem ritka a tüldőbajban való elhalálozásuk.

Most ismét megvizsgálta egy bizottság az adóhivatal helyiségeit. A bizottság, amely az ügyosztályvezető dr. Balla Bertalan tanácsnokból, Zöld József ta- nácsnokból, Ary Lajos főszámvévből és Bruckner Ödön városi építészből állott,

megdöbbenő viszonyokat konstátált. — Megállapították többek között, hogy a mezőségi ügyosztályban nyolc tisztviselő dolgozik összezsufolva egy olyan kis szobában, ahol naponként 100-150 em- ber fordul meg. Elképzelhető tehát, hogy milyen levegője van ennek a helyiségnek és milyen tisztaság uralkodik benne. A legrosszabb a levegő a pénztárhelyiség utáni részben, ahol az irattárak vannak, mert ott a büzt terjesztő illemhelyek el- viselhetetlenül teszik a levegőt.

A bizottság ismételtlen megállapította, hogy az adóhivatal helyiségei az egész- ségre ártalmasok, de egyebet nem tudnak tenni, minthogy befestetik az ajtókat fe- hérre. Valóban itt az ideje annak, hogy már csak humanitárius szempontból is segítsenek az adóhivatali állapotokon, hi- szen ha valaki most kinevezést kap az adóügyosztályhoz, az csaknem egyértel- mű azzal, hogy eljegyzi magát a halál- al.

Ellenzéki támadások pergőtüzében tárgyalta ma a Ház a gyufajavaslatot

Eddig ez a magyar parlamentnek a legna- gyobb botránya — mondta Sándor Pál

Budapest, június 16.

A képviselőház mai ülését egyne- gyed 11 órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor elnök és harmadszori ol- vasásban elfogadták az öregségi és rokkantsági biztosítási javaslatot.

Következett a gyufajavaslat tárgya- lása. G ö r g e y István kezdi ismertetni a javaslatot.

— Sikerült olyan indokolást találni... (Óriási zaj az egész baloldalon.)

G ö r g e y István előadó: A dolog lé- nyege az hogy...

Rothenstein Mór: Hogy pana- máznak! (Nagy zaj.)

G ö r g e y István: ...hogy bizonyos állami ellenőrzés alá vonjuk a gyufa- gyártást, mégpedig épen a munkásság érdekében.

Felkiáltások a szocialistáknál: Hát kell is hozzá bátorság! Titkos szer- ződést kötnek! Titkos választójogra nem érett a magyar nép, de erre meg- érett. (Állandó óriási zaj, az elnök foly- ton csempet.)

Bud János pénzügyminiszter. Ezt a javaslatot egy évvel ezelőtt nyújtottam be.

Felkiáltások a baloldalon: Ak- kor más volt még a véleménye!

Bud János: Akkor is azt állítottam, hogy a hazai gyufaipart meg kell véde- niünk bizonyos világszervezetek törek- véseivel szemben. Akkor is azt han- goztattam, hogy ezt a hatalmas világ- szervezetet nem lehet teljesen kizárni. Csak úgy lehetne, ha a gyufát állami monopóliummá tenők.

— De a gyufából nem lehet állami

monopóliumot csinálni, úgy mint a do- hányból. Ma is állja javaslatában azt, ami annak idején vezérelte volt, hogy a hazai fogyasztást a hazai termelés lassá el, hogy így a hazai fogyasztás megvédhető legyen az áruuzsoratól.

K ö z b e k i á l t á s o k: Azért emelik most a gyufa árát!

Bud pénzügyminiszter: Ha a Ház elvetné a törvényjavaslatot, egy évet sem adnék és az urak nem volnának képesek megakadályozni, hogy a ma- gyar gyárakat ez a tröszt szerezz meg magának. A másik kérdés az ármegál- lapítás kérdése. Tárgyilagosan meg kell mondanom, hogy nem zárkozhat- unk el a mai ár felemelése elől.

Propper Sándor: De elzárkóznak, ha a munkások kérnek. Két fillér miatt 850 munkást dobnak az utcára.

Bud pénzügyminiszter: Ezzel átté- rek arra az ajánlatra, amely a svédék részéről érkezett!

Propper Sándor: Ez az igazi in- ternacionalizmus, a fosztogató interna- cionalizmus!

Br dy Ernő: A gyújtogató interna- cionalizmus!

Bud pénzügyminiszter: Az ajánlat a következő: A tröszt elfogadja ezt a tör- vényjavaslatot teljes egészében...

Rassay Károly: Meg vagyunk hatva!

Bud János pénzügyminiszter: Az első kikötésem az volt, hogy a magyar termelésnek kell biztosítani a magyar fogyasztást.

Pakots József: És a jövedelmet a svédeknek!

Bud János pénzügyminiszter: Felté- telül érvényben tartotta a kormány az ármegállapítás jogát.

Farkas István: És azonnal fel- emelte a gyufa árát.

Bud pénzügyminiszter: A gyufa ára 5 fillér lesz, a következő évben 6 fillér. Jött ez a tröszt és kölesönt ajánlott fel.

Rassay Károly: Terjessze be az ajánlatot, majd olvassuk.

Bud János pénzügyminiszter: Fel- ajánlott a magyar gazdasági életnek, nem a kormánynak, 92 nettó kifizetésül kölesönt, 5 százalékos kamattal.

Rassay Károly: Ez az egyik része a dolognak. De mit fognak ők kapni? Mire kötelezi magát a magyar kor- mány?

Bud János pénzügyminiszter: A tröszt kikötötte a gyufa árának 5 fillerre való emelését, ami 3 milliót jelent. Ki- kötötte továbbá, hogy amíg a kölesönt érvényben van, addig másnak termelési engedélyt nem szabad adni.

Ez a kölesönt, amelyet kapunk, le- hetővé teszi a volt birtokosok kár- talanítását

az egyik oldalon, a másik oldalon pedig előnyös feltételekkel az új birtokosok- nak ad anyagi eszközöket kezébe.

Rassay Károly: Ha akarom, hi- szem. Látni akarom a szerződést. (Ugy van! Ugy van! — a baloldalon.)

Bud János pénzügyminiszter: Az a meggyőződés, hogyha a kisemberek- ért küzdünk, akkor küzdünk a leghelye- sebben.

Rothenstein Mór: Talán olcsóbb lett a gyufa? (Nagy zaj.)

Rassay Károly: Ez demagógia! (Ugy van! Ugy van! Ez magánembe- rek üzlete! Óriási zaj a bal- és jobb- oldalon.) Lássuk a szerződést!

Rassay Károly: **Garasok komédia, ami itt történik!** (Óriási zaj a jobboldalon. A kormány- párti képviselők egyre fokozódó lár- mája sem tudja tulharsogni a baloldaliak közbekiáltásait.)

— **Ez a gyújtogató! Nem mi va- gyunk a gyújtogatók!**

Bud János pénzügyminiszter: Ez a javaslat minden körülmények között elkerülhetetlen.

Sándor Pál (indulatosan kiáltja a miniszter felé):

Eddig ez a magyar parlament leg- nagyobb botránya!

(Élénk helyeslés a baloldalon, tiltakozás a jobboldalon.)

Bud János: A felajánlott kölesönt a magyar közgazdasági élet felrisszülését vonja majd maga után. Kérem a javas- lat elfogadását. (A baloldal nagy zajon- gással felel a miniszter befejező szá- vaival. — Micsoda porhites! — kiáltják mindenünnen feléje.)

Rassay Károly szólal fel ezután és arra kéri a Házat, hogy a javaslatot utalják vissza a pénzügyi bizottsághoz, mert a jelenlegi formájában még tár- gyalási alapot sem képezhet.

Bethlen gróf miniszterelnök Ras- saynak válaszolva arra kéri a parla- mentet, hogy a javaslatot feltétlenül szavazza meg a mai formájában.

Malasits Géza a következő fel- szólaló:

— Amióta Zsigmond király tizen- három szeptesi községet elzalogosított, azóta ilyen nagyarányú elzalogosítás Magyarországon még nem történt. (Vi- haros taps a baloldalon.)

A kormánypárton többen felkelnek helyükről és kisietnek az ülésteremből. A nagy zajban Malasits Géza a távozó kormánypártiak felé szól: Kérem az urakat, menjenek ki gyorsabban...

Esztergyólyos János: Akár akár vissza se jöjjenek!

Malasits Géza: A kartelizált iparvállalatokat nem kell túlságosan megvédeni a kormánynak, az minden- kor megtalálta számításait.

Ez a tröszt, amely 67 államban el- lenőri a gyárakat, látta, hogy itt száz százalékos lehet tisztán ke- resni, kivette csápjait a magyar gyufatermelésre is. Gróf Héder- váry Károly és egy Lakner nevű ember egyengette a tröszt utját.

A javaslat időszerűtlen és fölösleges, a trösztel való megállapodás nem vá- lik a gazdasági élet hasznára, mert nem

1928 június 17.
védi meg...
kasság é...
ket sem!
Csonka...
egészét...
A javasla...
Az ülés...
A Realis...
ifjuság...
A lapo...
kultusz...
lelkes fo...
árt parla...
részük v...
barátság...
az Itáliá...
nyében r...
vendékek...
Remo m...
hogy a...
tik a ny...
ben s az...
megisme...
Északol...
saival. A...
ellátás...
szláv va...
költségek...
ízetiök...
Nem k...
kedvezm...
egészség...
hogy a...
többé so...
hogy ily...
hassa O...
oda-vissz...
kerül.
A deb...
reális...
mes az...
menetele...
ményes...
mészetes...
olasz ku...
örömb...
A mai n...
hány sz...
sem tud...
két Itáli...
igazgató...
tott, hog...
ben a sz...
reális...
barátaim...
tetéhez...
denki tu...
hatása v...
dülő gy...
nézi Itál...
örök em...
téré. A...
latosan...
igen fá...
viseleti...
édesem...
hon h...
lunk mi...
megérti...
mindöss...
szó, hog...
elintézh...
tővé tes...
néhány...
növénde...
fizetés...
adomán...
nyugtáz...
igazgató...
hály ál...
van ucc...
Tiszte...
Boros I...
— É...
áramfog...
hálózat...
miatt e...
órától...
lyeken...
tatás: V...
tér, Vár...
lep, Ha...
Loránt...
Mihály...
Világítá...
RA...
SZENT

BANÁN-DEHOZATAL ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJOBB TAPLALÉK BP. TELEFON: 982-85.

védi meg sem a fogyasztó, sem a munkásság érdekét, mint ahogy a közérdeket sem védi meg, hanem

Csonka-Magyarországot a maga egészében adófizetőjévé teszi a trösztnek.

A javaslatot nem fogadja el.

Az ülés két óra után ért véget.

A Reáliskola volt tanítványaihoz, az ifjúság barátaihoz, jóakaróihoz

A lapok már közölték, hogy az olasz kultuskormány kedves figyelemmel a lelkes fogadtatásra, melyben a nálunk járt parlamentári kiküldötteknek legutóbb részük volt s egyúttal a magyar-olasz barátság elmélyítésére 100 magyar fiút az Itáliában való nyaralás kedvezményében részesít. A tervek szerint a növendékeket megfelelő kísérettel San Remo mellé viszik, ami annyit jelent, hogy a Riviera legszebb helyén tölthetik a nyarat Nizza közvetlen közelében s az oda és visszautazás alatt megismerkedhetnek Velenciól kezdve Északolaszország nevezetesebb városaival. A nyaralás a fürdőhelyen való ellátással együtt ingyenes, csak a jószáguláv vasútvonalra és az egyéb kisebb költségekre kell 70 pengőt a fiúknak fizetniük.

Nem kell hangsúlyozni, hogy ez a kedvezmény milyen pedagógiai és egészségügyi előnyökkel jár amellet, hogy a legtöbb fiúnak talán életében többé sohasem nyílik alkalmá arra, hogy ilyen csekély összeggel megjárassa Olaszországot. Hiszen maga az oda-vissza való utazás kétszer annyiba kerül.

A debreceni Fazekas Mihály állami reáliskolában, ahol jónéhány fiú érdekes az olasz nyelvben tanúsított jó előmenetele révén arra, hogy a kedvezményes nyaralásban részesüljön, természetesen nagy örömet keltett az olasz kultuszminiszter intézkedése. Az örömben azonban némi üröm is vegyül. A mai nehéz viszonyok mellett akárhány szegény szülő még a 70 pengőt sem tudja előteremteni, hogy gyermekeit Itáliába küldhesse. Ezért az intézet igazgatósága arra az elhatározásra jutott, hogy azt tegye, amit ilyen esetben a szükség és a szív parancsol s a reáliskola volt tanulóinak, az ifjúság barátainak, jóakaróinak megértő szeretetéhez folyamodik segítségért. Mindenki tudja, milyen hatalmas nevelő hatása van egy ilyen utazásnak a serdülő gyerekekre, aki még friss szemmel nézi Itália klasszikus műremekeit, hogy örök emléke maradjon róluk egész életére. A mai időkben, mikor oly sajnálatosan nagyok a társadalmi ellentétek, igen fájdalmas lenne, ha néhány példás viselkedés, tehetség, szorgalmas és arra érdemes tanuló csak azért kellene itt-hon hagyni, mert szegény. Ezért fordulunk mindenkihez, aki ezt a kérdést megérti. Reméljük nem hiába, hisz mindössze körülbelül 400 pengőről van szó, hogy a kérdést közmegegyezésre elintézhessük. Ekkora összeg már lehetővé teszi, hogy az intézet vezetősége néhány érdemes és szegényebb sorsú növendéket a 70 pengő egyrészének lefizetése alól felmenthesen. A pénzbeli adományokat, amelyeket hírlapilag nyújtunk, kérjük sürgősen az intézet igazgatóságához küldeni. (Fazekas Mihály áll. Főreáliskola, Debrecen, Hatvan uca).

Tisztelettel: Zalai János igazgató, Boros Ferenc tanár.

Értesítés. Értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszközözlendő munkálatok miatt a hó 17-én, vasárnap reggel 6 órától délután 3 óráig a következő helyeken nem lesz villamosáram szolgáltatás: Wesselényi u. és tér, Boeska tér, Vámospécsi ut, Márton Kálmán telep, Hajnal, Pacsirta, Fazekas Mihály, Lorántffy, Monostor, Csillag, Tompa Mihály uccán és ezeknek környékén. Világítási Vállalat.

RAMMINGER hűtőfod ás? SZENT ANNA UCCA 12. — TELEFON 15-37 Henné hajfestő specialista. Diploma Páris 1926.

Vakmerő szélhámost fogott el a rendőrség szombat este a Piac uccai fasorban

A debreceni rendőrség szombat este szenzációs fogást csinált a Piac uccai fasorban. Egy vakmerő szélhámós került kézre, aki napokkal ezelőtt Fekete Károly debreceni gazdatisztnak elsikkasztotta 800 pengőjét. A szélhámós, Alsó József földbirtokosnak adta ki magát és uradalmába szerződött Fekete Károly gazdatisztnak, akitől 800 pengő óvadékot vett át. Megmondta a gazdatisztnak az uradalom címét Pestmegyében és kérte, hogy foglalja el a helyét. Fekete elutazott a megmondott címre és akkor tudta

meg, hogy csúnyán becsapták és hamis címre küldték.

Visszatért Debrecenbe és itt szombat este a Piac uccai fasorban sétálva észrevette az elegáns földbirtokos kinézésű, Alsó Józsefet, amint egy fiatal hölgynek udvarolt. Azonnal szólt a rendőrnek és bekísértette a rendőrségre, ahol kikérdezése után leutalták a fogdába. Az álföldbirtokos ügyében folyik a nyomozás annak megállapítására, hogy követett-e el más bűncselekményeket is.

Czutrin könyvelőjét szabadlábra helyezte az ítélő tábla

Az Angol-Magyar Banknál történt több milliárdos sikkasztás ügyében a debreceni rendőrségnél tovább folyik a nyomozás és szombaton egész délelőtt tartott Czutrin Andornak a kihallgatása. Értesülésünk szerint még hétfőn is folytatni fogják a kihallgatását.

A nagyarányú sikkasztás ügyében — mint megírtuk — megindultak az egyezkedési tárgyalások és az a hír járja, hogy

abban az esetben, ha a bank megkapja azt az összeget, melyet vár, visszavonja a feljelentést a sikkasztás ügyében letartóztatottak ellen.

A védőügyvédek napok óta tárgyalnak már ez ügyben és valószínűleg sikerül is a megegyezés.

A bank, értesülésünk szerint, 300000 pengőt kér.

A tárgyalások tovább folynak és minden valószínűség szerint

hétfőn véglegesen megegyeznek és

aztán a bank visszavonja a feljelentéseket.

A vizsgálóbíró a Gerő László vagyonára elrendelt bünyügyi zárlatot feloldotta szombaton és értesítette a védőügyvédet is erről.

A tábla vádtanácsa szombaton délelőtt döntött Borsi Istvánnak a felvolamodása ügyében és a törvényszék vádtanácsának az előzetes letartóztatást elrendelő határozatát

hatályon kívül helyezte és elrendelte a szabadlábra helyezést,

azzal az indoklással, hogy nem látja fennforogni azt a bűncselekményt, mely szükségessé tenné a további fogvatartást. A tábla vádtanácsának döntése délbén 2 órakor érkezett a törvényszékhez és a védőhöz, dr. Gábor Jenőhöz. Dr. Szűcs László vizsgálóbírósegéd felhozatta a fogházból Borsi Istvánt és kihirdette előtte a szabadlábrahelyezést elrendelő végzést. Borsi István délbén két óra után elhagyta a törvényszék fogházát.

Ady Lajos lett az Ady-társaság elnöke

A társaság közgyűlésén megalakította a tisztikart

A debreceni Ady Társaság, amely rövid fennállása óta is igen jelentős tényezője Debrecen kulturális életének és máris nagy sikerekre tekinthet vissza, szombaton délután tartotta meg évi rendes közgyűlést az iparos tanoncskóla közgyűlési termében.

A közgyűlést Juhász Géza ügyvezető elnök nyitotta meg szép, magvas beszéddel, visszapillantást vetve a társaság egy évi működésére, majd dr. Kardos László főtitkár olvasta fel a főtitkári jelentést, amelyben ismertette a társaság első évének történetét. Kardos Pál pénztárnok bejelentette a pénztári jelentést a számvizsgálók jelentésével együtt, amit a közgyűlés hozzájárulással nélkül tudomásul vett. Ugyancsak ő ismertette a jövő évi költségvetést, amit a közgyűlés egyhanguan elfogadott.

Juhász Géza elnök ezután bejelentette, hogy a belügyminiszter jóváhagyta az Ady Társaság alapszabályait, tehát az ideiglenes tisztikar és választmány lemond.

Az elnöki széklet dr. Vág Sándor foglalta el, aki szünet után kihirdette az egyhangú választás eredményét. Eszerint elnök lett dr. Ady Lajos, ügyvezető elnök Juhász Géza, alelnökök Boros Ferenc, Holló László és Szabó Emil, főtitkár dr. Kardos László, titkár Senyei Oldh István, pénztárnok Kardos Pál, ellenőr László Béla, ügyész dr. Schlotter Ferenc; választmányi tagok Béber László, dr. Erdős József, Forray István, dr. Gyűlcs István, iii. Liszt Nándor, dr. Medgyessy Ferenc, Páricsy Pál, dr. Salánky József, dr. Szabó István, Szondy György, Thury Levente és dr. Vág Sándor, választmányi póttagok Berki Irma, Fáy E. Béla, Fehér Gábor, dr. Márton Béla, Péterffy László és Szathmáry Endre; a számvizsgáló bizottság tagjai pedig Lichtmann Pál, V. Nagy Kálmán és dr. Végh Zoltán.

Az üzenéssel fogadott választás

után dr. Vág Sándor meleg szavakkal kérte fel dr. Ady Lajost az elnöki szék elfoglalására. Hangoztatta, hogy Ady Lajos nem a vérségi kapcsolatt, hanem a széleskörű kulturális és irodalomtörténetiről munkásságával vált elsősorban érdemessé az Ady Társaság elnöki székére. Kívánta, hogy virágoztassa fel a fiatal, nagyraihavott társaságot és vezesse az Értől az Ocean felé.

Ady Lajos dr. taps és éljenzések között foglalta el az elnöki széket, tartalmas, lendületes beszéddel. Közömetet mondva a bizalomért, rámutatott arra, hogy a társasággal való kapcsolata egész a megalakulástól állandóan megvan. Felmentve érzi magát az alól, hogy programot adjon, hiszen a társaság mögött egy éves múlt áll és ez a múlt tettekben beszél magáért, tehát szavakban adni programot felesleges. Különben is egyszer már volt alkalmá a nagy nyilvánosság előtt kifejeíteni a társaság nevében az Ady Társaság programját. Akkor rámutatott arra, hogy a társaság nem azért alakult, hogy propagandát csináljon Ady nevének, mert ez felesleges, sem azért, hogy Ady-iskolát csináljon. Eppen ellenkezően a társaságnak az a célja, hogy a tehetségeknek korlátozás nélküli szabad teret biztosítson az érvényesülésre. Ez az eszme hozta össze a társaság tagjait és ez vitte már idáig is sikerre a társaságot működésében. Itt egyetlen feltétel van, az, hogy tehetségesnek kell lenni, tehetségnak. A magyar jelző a tehetség előtt felesleges mert hiszen a magyarságunk olyan, mint a levegő: nem tudnánk élni nélküle. Az Ady Társaság tagjai a fiatalok és épen erre való tekintettel kell átvenni egyet Adytól, azt, hogy ki-ki a tehetsége mellett bátran, szabadon, meg nem félemlítve megálljon, nem hallgatva másra, mint a művészi igazság és a saját lelkiismerete szavára. A társaság Debrecenben működik, tehát speciális feladatai vannak Debrecenben. Nem akar konkurrenciát

csinálni már meglevő egyesületeknek, hanem mg akarja látni azokat a specifikus területeket, amelyet épen Debrecen jelenthet a magyar irodalomnak és művészetnek. Munkáját a régi társaságokkal együtt akarja végezni, ha lehet, ha nem, nélkülük, de ellenük semmi esetre sem.

A zajos éljenzessel és tapsal fogadott székfoglaló után a közgyűlés dr. Schlotter Ferenc indítványára elhatározta, hogy az elhangzott beszédeket jegyzőkönyvben megőrökíti és ezzel a közgyűlés véget ért.

Egyházzenei hangverseny a görög katolikus templomban

A debreceni magyar gör. kath. egyházközség június hó 17-én, vasárnap d. u. 6 órakor az Attila-téri görögkatolikus templomban Sugár Viktor kormányfőtanácsos, orgonaművész, a budavári koronázó Mátyás-templom karnagyja vezetésével, a debreceni m. kir. honvédezenekar és a Szent László dalárda közreműködésével egyházzenei hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. Bach I. S.: Praeludium és Fuga D-dur. 2. a) Erkel Ferenc: Himnusz; b) Sugár Viktor: Híszkegy... Zenekar- és orgonakisérettel éneklj a kar. 3. Sugár Viktor: Ave Mária. Zenekar- és orgonakisérettel éneklj: Hoór-Tempis Erzsébet énekművésznő, a hegedűszólót játsza: Piribauer Ferenc hegedűművész, orgonán kíséri Szabó Emil orgonaművész tanár. 4. a) Gwilmant A.: Vallásos induló; b) Verdi G.: Ima; c) Borsi M. E.: Canosoncina a B. M. V. 5. Vavrinecz M.: Nagyaszonnyunk. Énekszóló zenekisérettel. 6. Orgonahármas a) Schultz F. Op. 170. No. 3. B-dur; b) Schulz F. Op. 170. No. 4. G-dur; c) Mozart W. A. A-dur orgonahármas. Előadják: Sugár Viktor orgonán, Piribauer Ferenc hegedűn, dr. Müller Ottó gordonkán. 7. a) Beethoven: Dicsőít Tégéd (férfikar); b) Verdi: Nabuco c. operából Ima (vegyeské... Tégéd éneklünk (férfikar), éneklj a Szent László dalárda. Vezényli: Kollwenz Rezső. Boelmann L.: Gót szvit. a) Morál; b) Gót menüett; c) Ima: Nagyaszonnyunkhoz; d) Eoccata. Belépőjegy ára: 3.— pengő. Válthatók a görög kath. parochián, Szent Anna ucca 53. sz. alatt.

Finn-Ugor eszperantisták gyűlése a kultura közös terjesztéséért

A finn-ugor közművelődési kongresszus eszperantista résztvevői tegnap este ünnepi gyűlést tartottak, melynek egyik fő célja az volt, hogy az eszperanto nyelv használatát demonstrálják a finn-ugor nemzetek között. Juhán J a i k tallini újságíró az Eszt Eszperanto Szövetség üdvözlétet tolmácsolva elmondta, milyen rokoni szeretettel jött társaival Budapestre, de minthogy nyelvt nem értik, a legmelegebb, megértő vendégbarátságot az eszperantisták között találta. Nagy Molnár István miniszteri főszámtanácsos a Magyar Országos Eszperanto Egyesület nevében üdvözölte a vendégeket, dr. Patay Sándor kormányfőtanácsos az 1929. évi budapesti eszperanto világgkongresszus bizottsága nevében beszélt, melyre meghívta a finn és eszt eszperantista szövetségeket. Alide Kruus az eszt himnusz kottáját eszperanto szöveggel osztotta szét. Dr. Lukács Gyula, a külügyi társaság tagja, rámutatott a magyarságot ért igazságtalanságokra és a Nemzeti Szövetség eszperanto nyelvű röpiratát ajándékozta a külföldieknek a trianoni békeről. A gyűlésre több üdvözlét érkezett, a debreceni eszperantisták eszperanto nyelvű táviratban küldték üdvözlésüket.

A gyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: „A finn-ugor népek kulturszövetségi hassanak oda, hogy a finn-ugor érintkezésben, gyűléseken és kongresszusokon, ha egyik finn-ugor nyelv sem lenne használható, a könnyű megértés érdekében a jelen gyűlésen teljesen bevált semleges eszperanto nyelvet használják a német vagy más idegen nemzet nyelve helyett, igyekezzenek az eszperanto által kölcsönösen és együttesen terjeszteni a finn-ugor népek irodalmát s kulturáját és ezen célok érdekében foko-

zatosan vezessék be tanítását az egyesületekben és az iskolákban."

Mihalik József tanítóképzői tanár, ki a Magyar Országos Eszperantó Egyesületet képviselte hivatalosan a kongresszuson, beszámolt az eddigi eredményekről. A gyűlés megmutatta, hogy a jövőben ilyen kongresszusokat tolmácsok nélkül, nem mint a mostani kongresszust, német nyelven, hanem teljesen eszperantóul lehet megtartani. A gyűlés végül testvéri üdvözlötlet küldött a finn-ugor nemzeteknek.

Kamarazene-est a zeneiskolában

Hétfőn este 8 órakor az intézet magasabb évfolyamu növendékei Eisler Mihály gondonkaművész, zeneiskolai tanár betanításában és vezetésével önálló kamarazene-est adnak. A műsoron, amelyet helyszíre miatt nem áll módunkban részletezni, Haydn, Mozart, Beethoven, Mendelssohn, Bomh műveiből három vonósnyegyes, egy zongoranegyves, négy zongorahármas lesz előadva. Tekintettel a művek értékére, hisszük, hogy ez az est is kellemes szórakozást fog hozni a növendékek munkája és fejlődése iránt érdeklődő zeneértő közönségünknek.

Itt említjük meg, hogy vasárnap d. u. 6 órakor az alsó fokozatú növendékek egy igen bájos kis hangversenyt adnak, amelyen a gyarmekkar több számmal, zongora- és hegedűszámok, duettek, triók, kis vonósnyegyesek vannak műsoron, sőt az apró emberkékből álló kis zenekar is most fog először bemutatkozni. Mind a kettőre felhívjuk a közönség figyelmét. Helyárak: 80, 60 és 20 fillér.

Fényesen sikerült az izr. ifjak dalkörének hangversenye

Szombaton este az izr. hitközség tanácstermében tartotta hangversenyt a debreceni izr. ifjak dalköre. Bevezetőül Könyg: A Naphoz című kórusát énekeltek s már az első, hatalmas erővel előadott dal megragadta a közönséget.

Dr. Brunner Lajos, a dalkör elnöke ezt ezután beszédet s jogos önértékeléssel hivatkozott rá, hogy a debreceni zsidó dalegyüttes ma egyetlen énekkara az országban, amely egyforma készséggel ad elő héber templomi énekeket, magyar népdalokat és klasszikus zenei műveket.

Dr. Brunner tetszéssel fogadott szép szavait nyomban tettek bizonyították. A dalegyüttes precíz tudást és mély átérzést egyesítve adott elő Beethoven és Mozart-dalokat, de különös, igazán viharos tetszést Dürner: Viharban című kórusával és Kienzl: Népdalával aratott. A termet megtöltő előkelő közönség zajosan ünnepelte a kart és Rothmann Emil karnagyot. De mindezt felülmúlta az a tomboló siker, amelyet a dalkör Ammer: Nem, nem, soha! című dalának elragadó, csodás szépségű előadásával aratott.

Méltó nagy sikere volt Fábrián Lászlónak is, aki néhány Adv-verset tolmácsolva szép zengésű hangon, komoly egyszerűséggel.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek e hó 16-án, szombaton:

Születések:

Suba Sándor npsz. fia Sándor; G. Nagy Lajos molnár leány Margit és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások:

Dr. Vitányi Ernő ág. ev. 46 éves Budapest; Géber Mihály ref. 70 éves Rákóczi 4. 43; Matus János ref. 7 éves Ajtó u. 13; Telegdi Antal ref. 1 hónapos Pesti u. 4; Menyhárt Zsuzsanna ref. 14 napos Vámosperes; Györfi Mária r. kath. 17 éves Hortobágy téglagyár; Molnár Lajosné ref. 28 éves Piac ucca 29.

Sirkövek
minden művészetben s kivételben legelőbbi és legújabbak
beszerzési helyük
Terveket és rajzokat díjtalanul készítenek.
Hunyadi u ca 14.
Telefon 7-24

Ma délelőtt van a Hegymegi Kiss Áron emlékűnnepély

Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az ünnepély a Kossuth-uccai temetőben a kiváló volt debreceni püspöknek sírjánál, amely közvetlenül a csőszház mellett a központban fekszik.

Az ünnepélyre az egyház meghívta a többi felekezetek képviselőit, valamint az egyházhöz közelálló intézmények vezetőit.

Hivatalosak az ünnepségre a családtagjai is, kik közül Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő már is bejelentette megjelenését.

A rendezőbizottság a nagy püspök puritán egyéniségéhez azt látta méltónak, hogy a megemlékezés egyszerű és minden zajos megnyilvánulástól mentes legyen. Ezért is választotta az ünnepség színhelyül a temetőt.

Az egész ünnep ekként rövid lefolyású emlékezés lesz, amelynek során Uray Sándor lelkész imádkozik és bibliát olvas, majd dr. Juhász Sándor nemzeti szíjjal díszített koszorút helyez a sírra rövid beszéd kíséretében. A Kossuth Dalkör a Himmuszt fogja énekelni.

Az ünnepély természetesen nyilvános és azon mindenki részt vehet.

Felkérem a Debreceni Függetlenség Körnek azokat a tagjait, akik a boldog emlékező Hegymegi Kiss Áron halálának évfordulója alkalmából a debreceni református egyház által rendezendő temetői gyászünnepélyen résztvenni szándékoznak, vasárnap reggel 9 órakor a körben megjelenni szíveskedjenek. Háznagy.

Gáspárné Dávid Margit: Mylord Kedden kezd meg a Debreceni Független Ujság a híres magyar író új pompás regényének folytatólagos közlését

A mai vasárnapi számunkban fejezzük be Gyp „Az örök bakfi” című regényének közlését. A legnagyobb megelégedéssel tapasztaltuk, hogy kiadóvállalatunk horribilis áldozatai nem voltak hiábavalók, mert olvasóközönségünk tulnyomórésze fészült érdeklődéssel fogadta az eddig közölt két regényt, amelyek világirodalmi viszonylatban is számottevő alkotások és magyar nyelven először lapunk hasábjain láttak napvilágot. Miután nagyon értékes számunkra az az elismerés, amellyel olvasóink valósággal elárasztottak minket az értékes regények közléséért, elhatároztuk, hogy egy újabb regény folytatólagos közlésével tesszük még szorosabbá a barátságot a Debreceni Független Ujság és irodalomkedvelő közönsége között. Jelentékeny áldozatkészséggel sikerült most megszerezni egy kitünő nevű, nagy kvalitású magyar írónek, Gáspárné Dávid Margitnak eredeti regényét, amelyet nyomtatásban mi becsajátunk utjára először keddtől kezdve.

A regény címe: Mylord. Bátran állíthatjuk, hogy az utóbbi években alig jelent meg a magyar könyvpiacon hasonló érdekességű és kvalitású alkotás. A regény cselekménye Budapestre indul, de a háttérrel a legelőkelőbb külföldi luxusfürdőhelyek és szórakozóhelyek szolgáltatják. A szereplők a felső tízezer tagjai, európai emberek, akiknek lobogó élete nap-nap után újabb izgalmatok termel. Az író nem kiagyalt papírfigurákat teremtett a művében, hanem élő, hus-vér embereket, akik a mondan nagyvilági életnek sokszor veszélyes meredélyein járkálnak, de nem sokat törődnek a veszélyekkel, mert az egyetlen céljuk az, hogy minél teljesebben éljék ki az energiáikat. A regény forró, túlfűtött hangulata, az izgalmasnál izgalmasabb bonyodalmak szinte lenyűgözik az olvasót és nincs kétségünk aziránt, hogy olvasóink keddtől kezdve a végetekig fészült érdeklődéssel várják majd naponként a megújuló regény folytatásokat.

A Zenekedvelők Köre közgyűlése

Emlékeszéd Tüdős Kálmán dr felett

A Debreceni Zenekedvelők Köre tegnap tartotta a Városi zeneiskolában évi rendes közgyűlést. A XX. évébe lépő kör közgyűlést dr. Magoss Györgyné elnök nyitotta meg, majd Márk Endre vette át az ülés vezetését és mondott emlékedett hangú megnyitóbeszédet. — Dr. Kuthi Sándor, a kör főtájkára jelentését dr. Tüdős Kálmán, a kör volt alelnöke, a kiváló zenebarát feletti emlékeszédrel kezdte meg, melyben megkapóan emlékezett meg dr. Tüdős Kálmán emberi, or-

vosi és zenebaráti kiválóságáról. A közgyűlés dr. Tüdős Kálmán emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg. A gyűlésen jelen voltak még Ady Lajosné, Havas Gáborné, Miskolczy Lajosné, Losonczy Álmosné, Perjessy Mihály, dr. Szántó M., Létay Lajosné, dr. Tóth Gyuláné stb. — A jelentésből megtudjuk, hogy az új évfolyamban egyre emelkedett a tagok száma, mely legutóbb 783 volt. A debreceni közönség kiváló zenei érzékről tesz ez tanuságot. A népszerű hangversenyeket 14

iskola 3000 hallgatóval, a kör 11 hangversenyt 12.000 főnyi közönség látogatta. Az egyetem rektora s az egyetemi diáksegítő akció megleghango átiratban köszönték meg a kör akcióját és a szégyensorsu hallgatók részére minden alkalommal juttatott jegyeket. A kör hazai nagy művészeink iránt leróta kötelességét, külföldi kapcsolatokat teremtett és ezúton igyekezett figyelmeztetni és érdeklődést kelteni a magyar zene iránt. Támogatta a fiatal magyar tehetségeket, zenei kulturális célokra 906 pengőt fordított a Vecsey-ünnep jövedelméből, 1200 pengőt az egyetem céljaira, a zeneiskola könyvtárát értékes művekkel, hazai és külföldi folyóiratokkal gazdagította. Résztvesz a kör az országos Schubert-ünnepben, az országos művészeti kongresszuson és a titkár útján, aki erre közvetlen meghívást kapott, a Népszövetség által rendezendő 1928. évi prágai népművészeti kongresszuson és az 1929. évi berni kiállításon. A kör résztvesz továbbá P. Nagy Zoltán 1928. évben 30 éves tanári és zeneszerzői működése megünneplésében, Nyíregyházaival együtt kezdeményezett vidéki városok zenei együttműködése megalapozásában. A kultuszminiszter és a város kisebb összeggel szubvencionálja a kör.

A közgyűlés köszönetet szavazott a titkárnak s a jelentés elfogadása után módosította alapszabályait, majd a megüresedett helyeket töltötte be. Megválasztotta tiszteletbeli tagoknak dr. Dohnányi Ernő és dr. Hubay Jenő, a tiszteletbeli tagok pedig László Miklósné, dr. Ghyzty Tihamérné, dr. Losonczy Álmosné, dr. Elischer Gyula, dr. Wodiczky József, dr. Ferenczy Károlyval egészítette ki. Tüdős Kálmán helyére pedig dr. Vásáry Istvánt választotta meg. Dr. Kuthi Sándort ügyvezetővé, Szabó Emil zene-tanárt I-ső és dr. Diczig Alajost II. titkárrá választotta. A Népszövetség zenei előadások bizottságába dr. Csiky József elnöklettel a kör egyetem mindenki rektorát, dr. Verzár Frigyes, Ady Lajos, Koncz Aurélné, dr. Lukács József, P. Nagy Zoltán, dr. Szenes Zsigmond és az az intéző-bizottság tagjai választottak be.

Változékony, hűvös idő

A nálunk is beállott lehűlést országos eső előzte meg, amely azonban csak a Dunántulon volt számottevő. Mennyisége annak nyugati részén a 10 millimétert meghaladta és Szombathelyen volt a legnagyobb: 22 milliméter. A hőmérséklet tegnap többhelyütt 30 fok fölé emelkedett.

Déli hőmérséklet Budapestén 18 C fok.

Jóslat: Változékony és aránylag hűvös idő.

KÖNYVESHAZ

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r-t. könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34.

Révész Béla: Mosoly. A szépségnek és tisztá művészetnek aligha van különb rajongója Révész Bélánál, aki egyike azoknak az íróknak, akik mind nagyobb és szélesebb rétegeket hódítanak meg a maguk számára a nemes, a rajongó, az érző és a vágyakozó szívekkel. A kicsiny emberi életek élesszemű kutatójának művésze az legfelsőbb magasztokra emelkedett azokban a rajzokban, amelyekben az emberi szív csodálatos titkait világította meg és az emberi lélek rejtelmeit boncolta szét. Új novelláinak gyűjteménye, melyeknek „Mosoly” címet adta írójuk, tizenkét gyönyörű történet gyöngé, finom és érzékeny emberekről. Ezeknek az embereknek mosolytól és jókedvtől alig látogatott életét akarja az iró jószágos életbölcséletével, megokolt optimizmusával, szelid rezignációjával megkönnyíteni. Révész Béla irodalmi jelentőségének egyik legszébb bizonyossága ez a kötet, mely új, nagy nyeresége a magyar novella-irodalomnak. A mű az Athenaeum kiadásában jelent meg, ára füze 4.60 pengő.

Megszűnt ipari jogosítványok. A városi elsőfokú iparhatóságnál a következők jelentették be iparuk megszüntetését: Özv. Kudi Józsefné fuvaros, Papp Ferencné nőszobor, Vámosi Ernő úri, női divatkereskedés, Vági Miklós fém, háztartási cikk kereskedés, Simon Samuné műszaki rajzok másolása, Mészáros József fuvaros, Gaál Gábor kártyás, Végh Sándor órák, Klein Lipót rőfös, rövidáru kereskedés.

Idejében és legelőcsőbban végzi el a szántást,

ha

Austin

traktor-t használ.

Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezeléssű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamu.

Ára 7904 pengő. Kedvező fizetési feltételek!

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi R-T, Budapest Teréz körút 40.

Közvetítő: Guttman Testvérek Debrecen, Hunyadi ucca 14.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek a református templomban. A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor dr. Révész Imre, délelőtt 11 órakor Szabó Gyula, délután 5 órakor Bagdy Dániel. A Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Madar Zoltán, az Árpádtéren délelőtt 10 órakor Hegedűs Kálmán, délután 3 órakor Magyar Bertalan, az Ispótytelepen délelőtt 10 órakor Baksa Sándor, délután 5 órakor Szabó Gyula, a Homokkerthben délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, a Szegegyházban délelőtt 10 órakor Kolláth Pál, a Nyilastelepen délután 3 órakor F. Tóth Sándor, a Csapókerthben délután 3 órakor Gerda Sándor, Nagycserén: Mezei Béla, Halápon: Kántor József, Belsőhat és Telekházán: Felker János, Hegyes és Elemen: Papp Imre.

Doktorráavatott rendőrfelügyelő. Heringer Pált, a debreceni rendőrkapitányság őrsemélyzeti osztályparancsnokságához beosztott rendőrfelügyelőt a szegedi Ferenc József Tudományegyetem tanácsa jogtudományi doktorrá avatta.

Istentisztelet a kormányzó születésnapján a Nagytemplomban. Június 18-án, hétfőn délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban a kormányzó hatvanadik születésnapja alkalmából tartandó istentisztelet sorrendje a következő: 1. Fennálló ének: XC. zsolt. 1. v. (Tebened bízunk...) 2. Gyül. ének: XXXV. zsolt. 1. v. 3. Bibliát olvas, imádkozik dr. Baltazár Dezső püspök. 4. Hymnusz. 5. Gyül. záróének 238. dics. 4. v. Örök Isten! imádvá kérünk: Maradj velünk továbbra is. Jó-balsorsban te légy vezérünk, Atyánk! te légy a véd paizs! Hogy boldog és szabad népd a k. Hirdesse itt addig neved, Mig szent eged tündöklő napja Ragyog édes hazánk felett.

Érettségi a piarista gimnáziumban. A debreceni róm. kath. Calasanti Szent József reálgimnáziumban befejezést nyert az érettségi vizsgálat, amelyen dr. Ady Lajos tankerületi főigazgató elnökölt. Az érettségiző VIII. osztály főnöke dr. Gyurácz Ferenc kegyesrendi tanár volt. Érettségire negyvenhatan jelentkeztek, egy az írásban nem volt megfelelő s így 45 került a szóbeli érettségi vizsgálatra. Az eredmény a következő volt: jeles érett: 4, jól érett: 12, egyszerűen érett: 21. Egy tárgyból bukott: 7, több tárgyból pedig 1. A bukás percentje kevés; az eredmény nagyon szép és kedvező. Jeles érettek lettek: Drenyovszky Lajos, Egeli Imre, Faragó László és Szepacher Ferenc. Jól érettek lettek: gróf Bedy Dénes, Fazekas József, Grósz László, Homonnay Lajos, Jávorszky József, Mendik Antal, Merker László, Molnár László, Neumann Ferenc, Lehmann Péter, Zakar Gábor és Simitska Mária apácanövendék.

Kulturdélután a Munkás Otthonban. A debreceni munkásszakszervezetek június hó 24-én vasárnap délután 4 órakor a Munkás-Otthon nagytermében kulturdélután rendeznek a következő műsorral: 1. Várnai: Munkásdal. Éneklő a Vasasdalkar vegyeskara. 2. Ünnepi beszéd. Elmondja: Pajor Rudolf (Budapest). 3. Mese a kis cipőről és a nagy eszímárol. Kiss Józseftől. Szavalja: Weisz Olga. 4. a) Leon-cavalló; Bajazzó Prológ. b) Bizett. Carmen. Torreador dala. c) Schubert. A vándor. Éneklő Bálint Béla operaénekes. 5. a) Szakasits: Most jöjjenek a harcank napjai. b) Ady Endre: Értől az Océánig. Főlszállott a páva. Dalok tízes szekeren. Szavalja: Tordai Judit művésznő. 6. a) Szép E.: Ha majd a levelek lehullanak. b) Titkon jó a csók. c) Szeretek. d) Nem szeretem a virágot. Éneklő Pajor Ida művésznő. 7. Zászlónk kibontva. Éneklő a Vasasdalkar. Konferál: Szentiványi Kálmán (Budapest). Belépődíj személyenként 50 fillér. Jegyek előre válthatók a Munkás Otthon titkári irodájában.

Cipésmesterek figyelmébe! A cipész szakosztály e hó 18-án, hétfőn este 7 órakor az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Állami cipőszállítás. Tekintettel a tárgyalandó ügy fontosságára, a tagok pontos és feltétlen megjelenését kéri az elnökség.

Gyomor-, bél és anyagcsere betegeknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztő szervek működését láthatóan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen az ülőéletmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Térszene a Csokonai-színház előtt. A honvédzenekar június 17-én vasárnap délután fél 1 órától fél 2 óráig a Csokonai-színház terraszán a következő műsorral ténnyet tart: 1. Tavasz. (Induló.) Nöth A. 2. Régi jó idők. (Magyar ábránd.) Borsay. 3. Koncert mazud. Nöth A. 4. Herma keringő. Nöth A. 5. Jellem darab. Farbach. 6. Marie polka. Ambróz. 7. Magyar katonanóták, egyveleg. Borsay. 7. Hajdusági induló. Nöth A.

Erettségi vizsgálat. A négyévfolyamu női felsőkereskedelmi iskolában dr. Jalsoviczky Zoltán pénzügyminiszeri osztálytanácsos elnökletével tegnap fejezték be az érettségi vizsgálatot. Az eredmény kiváló, amennyiben a vizsgálatra jelentkezett 36 tanuló közül jelesen felelt meg öt (14%) és pedig Balogh Erzsébet, Deutsch Katalin, Glück Julianna, Papp Ildikó és Tarczali Anna, jól felelt meg 19 (53%) és pedig Blum Magdolna, Csiba Erzsébet, Deutsch Márta, Dézsi Jolán, Földes Sára, Knopfler Borbála, Kovács Ilona, Kovács Vilma, Lavotha Kornélia, László Irma, Pákh Irén, Polster Márta, Schwarcz Lili, Sternberg Rebeka, Szabó Éva, Szabó Magda, Uzonyi Erzsébet, Weisz Magda, Wilhelm Klára, megfelelt 9 (25%), nem felelt meg és szeptemberben javíthat egy tárgyból 2, két tárgyból 1 tanuló.

A zsidó gimnázium tornavizsgálja. A debreceni zsidó reálgimnázium június 17-én az intézet udvarán tartja tornavizsgáját. Műsor: Felvonulás. Hymnusz. V—VII. o. zenés szabadgyakorlatok: Gúllák. V. VI. VII. o. I—II. o. staféta. Korlátornaverseny. Vívóverseny döntőmérkőzése. III—IV. o. staféta. Egyes osztályok játéka. Alsó osztályok magasugróversenye. Felső osztályok magasugróversenye. Kötélhuzás. Felállítás. Díjkiosztás. Hiszekegy. Belépődíj: Ülőhely 1 P., állóhely 50 fillér. Kezdeté fél 5 órakor.

A májusi kihágási statisztika. A múlt hónapban új kihágás történt 775 esetben, amelyek megoszlása a következő: ipariskolai 12, közoktatásiügyi 340, ipari 48, mezőrendőri 116, tejhamisítási 28, közegészségügyi 110, állategészségügyi 3. erdei 71, elbirtási 18, utrendőri 7, vám 22 drb.

Műsoros délután. A Debreceni Református Tanítók Vegyeskara szombaton délután tartotta meg a Kollégium dísztermében műsoros délutánját, amely érdeklődő nagy közönség jelenlétében szép sikerrel folyt le. A vegyeskar nagy összetanultságról, sok művészi készségről és pompás anyagáról tett tanúságot és sok elismerést szerzett nemcsak magának, de kiváló karmesterének Bódi Ferencnek is. A délután többi szereplője is nagy tetszést aratott megérdemelten, így Gergely Ilona és Madar Zoltán szavalataikkal, Kovács Kálmán felolvasott hazafias költeményével, Szakmáry Zoltán szép cimbalonjátékával. A műsoros délután Mocsáry László tartalmas szép megnyitó beszéde vezette be.

Kézimunkakiállítás a Svetits-intézetben. A Svetits-leánynevelő intézet nőipari szakiskolája kézimunka kiállításának megnyitása vasárnap, június 17-én lesz délelőtt 10 órai kezdettel. A kiállítás anyaga gyönyörű és felülmúlja az eddig rendezett kiállítások bőségét és művészi anyagát is. A most kiállításra került anyag szépség, művészi színvonal, izlés, tartósság szempontjából a legkényesebb igényeket is kielégíti és minden kritikát kibír. Belépődíj 10 fillér. A kiállítás három napig lesz nyitva a nagyközönség számára: nyitvan van egész nap.

Felbontották a külterületi burkolási pályázatokat. Debrecen város külterületén végzendő burkolásokra beadott pályázatokat most bontották fel, a számvevőség, műszaki ügyosztály és tiszti ügyvédség képviselőinek jelenlétében. Részint anyagszállításra, részint a munkára pályázatot adtak be a Magyar

Építőipar R. T., Északmagyarországi Kőbánya R. T., Via, Binéth Jenő, Magyar Trachitművek, Führer Mihály (Nyiregyháza), Agrikultura és Barta István és társai. A pályázatokat kiadták a számvevőségnek átszámítás végett.

A vasutas Kansz. debreceni államvasuti csoportja e hó 17-én (vasárnap) reggel 9 órai kezdettel Debrecen állomás tömegáraktárában — a budapesti kiküldöttek részvételével — taggyűlést tart, melyre az összes tagokat, tisztelettel meghívja az elnökség.

Orvosi hír. Dr. Takács Sándor orvosi rendelését f. hó 18-án Széchenyi ucca 14. sz. a. megkezdte. Rendel. d. u. 2—4-ig.

Budapesti gypjuárverések. Az idei gypjuárverések első sorozata július hó 12-én fog megtartatni. Bejelentéseket elfogad a vállalat vezetősége, a Magyar Al-

talános Hitelbank gypjuosztálya, Budapest, V., József-tér 3.

Buray Sándor osztálysorsjegy- és játékkártya-árudáját Ferenc József ut 41. szám alól Ferenc József ut 14. szám alá, a Bika-szállóval szemben, az Alföldi Takarékpénztár mellé helyezte át.

Orvosok és orvostanhallgatók figyelmébe! Dr. Probstner „Szülészet” ismét kapható a könyvkereskedésekben.

Angol lüster és mosósóvet minták érkeztek Szabó László szabóhoz, Széchenyi u. 1. sz.

Harkányi szobrász Piac ucca 83. Sirköveket művészi kivitelben legújtanosabban készíti.

Nikkelezést, sárgítást és bármely színű oxydálást elismert elsőrendű kivitelben és legmérsékeltébb árban eszközöl a Debreceni Vas- és Rézbutorgyár Rt.

A szezon legnagyobb eseménye lesz a Bocskay Turul osztályozó mérkőzés

Hadházy Zsigmond főispán és Magoss György polgármester is megjelennek a mérkőzésen

„Az öröm a Bocskayé. Elkel ez Debrecennek a sok szomorúság után. Eb, aki bánja, jó ember nem lehet, aki tőle sajnálja. De az öröm korainak ne bizonyuljon s ne mondassák később: Előre ivott a medve bőrére. Az öröm pohara ne esendüljön még a kézben, a vigasságot meg kell még dolgozni keményen. A hála azonban mégis kelhet már a szívekben a gondviselés iránt, mert ami eddig történt, jutalma a hitnek, amit Debrecen csapata lelkében épen megőrzött.”

Kiss Gyula országos szövetségi kapitány, a futball minden élményének birtokosa írta ezt a pár sokat jelentő sort a Bocskayról az újpesti győzelem után és osztályozó mérkőzések kétes eredménnyel kecsesített küzdelmei előtt. Annyi sok fájdalmas csalódás után valóban ráért Debrecenre egy kis öröm, amelynek mámore nem engedett gondolni a jövőre és a szezon folyamán felhalmozódott jóérzést most egyszerre emésztette fel.

De az öröm korainak ne bizonyuljon... A Bocskay elfoglalta a sáncokat, hátra van azonban még a vár bevétele és enélkül nem lehet háborút nyerni. A sánc erősebbnek, bevehetetlenebb látszott és megtörtént a csoda: a Bocskay maroknyi serege fokozatosan előrenyomulva látszólag könnyen elfoglalta. Előtte áll most a vár és a Bocskay mögött hatalmas tábor áll egy emberként, hogy a döntő ostrom közepette segítségére legyen.

Ami eddig történt, jutalma a hitnek, amit Debrecen csapata épen megőrzött. Az utolsó pillanatot nem halt ki a hit a debreceni játékosok és a közönség szívéből, amelynek minden dobbanása csak azt sutogta: az igazságnak győznie kell! És az igazság győzött.

Az utolsó roham az I. liga várért vasárnap délután történik meg Debrecenben. Két csapat kerül szembe egymással és mindkettő egy becsületesen végigharcolt esztendő munkájának gyümölcsét teszi fel a nagy játékra. Ez házard játék, amelyben a játékos egész vagonát kénytelen feltenni egy lapra. Aki megnyeri, az örül, aki veszít, az kezdheti az egészet elölről. A Bocskay illetve Debrecen helyzete nehezebb. Ez már beleélete magát az I. liga jólétebe, míg a másik csak elérni szeretné.

A Bocskay egy évet töltött a nagyok között és ez alatt az idő alatt a futball raffiniertájának rengeteg változatát suhintották meg a feje fölött. Hiába küzdött kitartóan, egy váratlan és ismeretlen tímet elég volt ahhoz, hogy kicsavarják kezéből az ellenállás fegyverét.

Volt azonban ennek haszna is. A Bocskay is megtanulta, hogy a győzelemhez nem elég a tudás, nem elég a lelkesedés, hanem ezeket a kitűnő tulajdonságokat megfelelő taktikával párosítva kell alkalmazni és ez a titka a

tartós sikereknek. Ilyen fegyverzetben száll tehát sikra a Bocskay, amellyel szemben ellenfele, a Turul a II. liga kegyetlen küzdelmeiben megedződött csapatának erőit fogja megcsillagtatni. Ezek az erények pedig: hátul a kapu utolsó lehellegeti való védeése, elől a legreménytelenebb labda utáni tülekedés. Ez a módszer sokszor győzött már a felsőbbrendűség ellen és csak az óvatosság az elszere. A Bocskaynak tekintet nélkül a mérkőzés állására vagy fölényre, óvatosan kell játszani elejétől végig. Ebben az esetben pedig győznie kell.

A mérkőzést Egner Kálmán vezeti, míg határbírái közül az egyiket a keleti kerület jelöli ki, a másikat pedig szintén Budapest delegálta Vass Ernő személynében.

A csapatösszeállítások a következők: Bocskay: Hübner — Fejér, Dettrich — Wamplich, Sághy, Kecvics — Markos, Vince, Teleky, Zentler, Mertin.

Turul: Spindler — Kocsis, Pollacsek — Kiss, Steczovits, Blum — Koszta, Vazek, Senger, Altmani, Fischer.

A mérkőzés iránti érdeklődés minden várakozást felülmúl. Páholyjegyet tizszer annyit el lehetett volna adni, mint amennyivel a rendezőség rendelkezik, de a többi helyek sem lesznek elégségesek a kereslet fedezéséhez. Olyan emberek is lesznek könn ezen a mérkőzésen, akiket mindeddig a futballsport nem tudott meghódítani. Megígérték megjelenésüket dr. Magoss György polgármester, dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vásáry István főjegyző, de ott lesznek a város és a megye többi előkelőségei is.

A közönségtől elvárjuk, hogy nem fogja sajnálni a biztatást a Bocskay csapatától, de ivárjuk azt is, hogy nem fog gumyos megjegyzéseket tenni sem a Bocskay, sem pedig az ellenfél játékosaira és tartózkodni fog a bíró megzavarásától is. Biztatni a csapatot bármily hangosan, de mindig csak a sportszerűség keretein belül. Ez a viselkedés méltó Debrecen közönségéhez.

Legyen ez a nap minden tekintetben Debrecen ünnepe és hozza meg a Bocskay győzelmét

DTE—BUSE. Az amatőr bajnokság utolsó mérkőzését játsza le e két csapat és tekintve, hogy BUSE a kiesés ellen kénytelen küzdeni, heves összecsapásra van kilátás. A mérkőzés a Bocskay—Turul mérkőzés előtt fél 4 órakor kezdődik a Diószegi uti pályán Nagy Dániel bíraskodása mellett.

DMTE Nyiregyházán a NyTVE ellen játsza le utolsó bajnoki mérkőzését, de az idegen környezetben kevés sikerre számíthat. Bíró: Kerekes Géza.

Atletikai versenyt rendez a NyTVE vasárnap délután és a debreceni, kiskvárdai, szolnoki, valamint a helyi atlé-

ták nevezése folytán szép mezőnyökre és jó eredményekre van kilátás.

A magyar kupa elődöntője tölti ki a fővárosi programot, amelynek keretében a Hungária—Attila és a Ferencváros—Ujpest mérkőzések kerülnek lejárásra. Az I. liga utolsó mérkőzése Szombathelyen játszódik le a Sabaria és a Nemzeti csapatai között.

A Debreceni Pincér Levente Ifjúság

a Hajdusoboszlói Levene Ifjúság futbalsapattal vasárnap délután 4 órakor barátságos futbalmérkőzést bonyolít le a DTE pályán. Belépődíj nincs.

A KISOSZ országos vidéki bajnokságának döntőmérkőzését játsza le vasárnap délután fél 4 órakor a debreceni tanítóképző futbalsapata a szegedi katolikus gimnázium csapatával a Diószegi uti sporttelepen.

AUTÓ ÉS MOTOR

Rovatvezető: BENCZE MIHÁLY.

Julius 8-án lesz az első magyar csillag-turaverseny

A Budapesti Sport Egylet határozta el először magát arra Magyarországon, hogy megrendezze a külföldön már annyira közkedvelt csillagturaversenyt. Az első csillagturaverseny július 8-án lesz, egyelőre csak motorkerékpárok részére. A turauton csak amatőr motorkerékpárosok indulhatnak, még pedig úgy szóló, mint oldalkocsis motorkeréppárral. A versenyben mindenki részt vehet, aki valamely magyarországi automobil, vagy motor klubnak tagja és nemzetközi versenyzői igazolvánnyal bír. A csillagturára Magyarországon bármely helyről lehet indulni, végcélja Budapest. A résztvevők a tura megkezdése napján és utközből az ellenőrző állomásokon tartoznak jelentkezni. Ilyenek a Felvidéken: Balasagyarmat, Eger, Hatvan, Miskolc, Nyíregyháza, Salgótarján, Sátoraljaihely, Tokaj. A nevezési határidő július 1. déli 12 óra. Nevezni lehet Miskolcon a BEMAC-nál a titkári hivatalban (Széchenyi uca 9. sz.) vagy a BSE titkárnál Kazinczy Gábor, Budapest központi városháza III. emelet 399. sz. szobában. Az indulás időpontját minden versenyző maga állapítja meg, annak figyelembe vételével, hogy a célba július 8-án 3 és 7 óra között kell beérkeznie. Az eredmények kihirdetése és a díjak kiosztása július 9-én délután 6 órakor a BSE hármashatár-hegy menedékháza lesz. A versenyre már eddig is igen sokan jelentkeztek és népesebbnek ígérkezik, mint bármely motorkerékpár-turaverseny.

Az Automobil-adó. Az autódadó-hátralékban levőket az utóbbi időben fűrésa meglepetés érte. Az adófelügyelőségek a ugyanis felhívták a rendőrséget, hogy a megfelelő rendszabályok értelmében, hatóságj uton akadályozzák meg amaz autók használatát, amely autók után adót kellett volna leróni. Az adót nem fizető autótuladonosoknak leszerelik az első kocsiny és a hátsó nagy rendszámot, amiket a rendőrségen becsomagolva letétbe helyez a rendőrség közlekedési igazosztálya, ahol azokat megőrzi mindaddig, amíg a köteles autódadót le nem röjék. Így akarnak a hatóságok minden autótulajdonost rászorítani az autódadó halogatás nélküli befizetésére.

Az automoblivezetőknek tekintélyes külföldi szaklapja, a svájci Der Chauffeur nem győzi lelkiismeretességre, példás figyelmességre oktadni a szaklap olvasóit. Nem érdektelen néhány mondatot magyarra átültetni. Tehát: Sofför! Légy te magad, valamint járműved is mindig utrakész állapotban. Légy mindig teljesen ura az automobilodnak. Ne utazz, ha nem vagy fizikailag teljesen rendben. Vizsgáld meg mindig kocsidat, a steuerungot, a féket, a hangjelzőt és a világítást. Nemesak a magad biztonságáért, de minden más

autótársad sorsa a te fékeidről, kormány szerkezetéről is függ. Vizsgáld meg a fékeket nyomban az indulásnál. Győződj meg többször menetközben, vajjon a lábpedál nem érintkezik-e valahol s vajjon a láb fék tökéletes működése biztos-e. Olajozd és zsírozd a fékeszközöket jól, de vigyázz és kiméld az olajtól a fékburkolatot. Cseréld ki a fékburkolatot, mielőtt egészen elhasználnád. Ügyelj arra, hogy a fékek egyformán hassanak a páros kerekre. Az egyenlőtlen fékműködésnél küld a kocsit rögtön javítóműhelybe. Ha ez nem történhetik mindjárt, igazítsd ki az egyenlőtlen fékműködést a kormány szerkezettel. A lejtős uton a legjobb és legolcsóbb fékezési módszer az, ha kisebb működésre állítod be a motort. Ez nyújtja a legfinomabb, a leglágyabb fékezést s megkíméli a csuszástól. Használj felváltva a láb- és kézféket. Ne bízd magad csupán a kézfékre, mert nagy szükség esetén esetleg nem tudja teljesíteni a szükséges feladatot. Ne erőltess meg feleslegesen a kormány készüléket, különösen, ha áll a kocsid, ne esavard erővel el a kerekeket. Ellenőrizd időnként a kerekek állását is. Uralkodj a kocsidon akkor is, ha gyorsan halad. Tedd ezt úgy, hogy minden pillanatban a szükséges távolságok előtt a fékezést próbáld ki. Ha nem tudsz előre elhatározott helyen megállni, nincs rendben a fék. Vizsgáld meg a gépedet, hogy különböző sebességeknél hogyan tudod lefékezni. Jó tudni, hogyan működnek a fékek a különböző utvonalakon, mert csak ilyenkor nem fogsz csalódni fékeid működési képességeiben.

A németek 1883 kilométeres alpesi turát rendeznek. A németországi automobilklubok együttesen nagy nemzetközi alpesi turautat rendeznek az osztrák, a királyi olasz és svájci automobilklubbal karöltve. Az öt etappra osztott óriási alpesi ut ez év augusztus 12-ikétől 17-ikéig tart s mintegy 1883 kilométeres utvonalon zajlik le. Ugy a gyári benevezők, mint az egyes résztvevők nagy nemzetközi díjakat nyerhetnek. Minden benevezést annak az országnak az autókлубjához kell benyújtani, amelynek területéről a versenyző való.

DEBRECENI MOTOROSOK A PADUAI MOTOR CLUB VENDÉGEI.

A debreceni motorosok Paduába érkeztek. Vitéz Kiss József és dr. Bodnár Lajos oldalkocsis motorjaikkal, — mint megírtuk, — Rómába indultak Debrecenből és a napokban érkeztek el Paduába, ahol az ottani motoros klub tagjai látták vendégül a debreceni motorosokat. A hosszú utat a legjobb kondícióban tették meg és az élvezetes turáról részletes beszámolót küldtek debreceni ismerőseiknek.

Az angol autógyárak a gépeik eladásánál érdekes újítást kezdtek. Az autókért, nem egy évi, hanem 3 évi jótállást vállalnak. A régi egy éves jótállást is megtartják, de azzal a bővítéssel, hogy ezeknél a kocsiknál, melyekért csak egy év a jótállás, nemesak a gyári hibákat javítják ki, mint eddig volt, hanem minden más javítást is ingyen végeznek a gépen.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Elmarad Németh Mária hangversenye, Németh Máriaé, a bécsi opera világhíri magyar énekesnőjének csütörtöki hangversenye tudvalevően a közönség sajnálatos és érthetetlen részvéltlensége miatt elmaradt. A hangversenyt vasárnap akarták megtartani, de akkor sem sikerül s így véglegesen elmarad. A jegyek visszaválthatók.

MOZI

VASÁRNAP VIGSZÍNHÁZ

A budapesti Royal Orpheum májusjuni órák óriási sikert aratott csodálatos és káprázos

FÉNYREVÜ

3 részben. A csodaszép „La Perle” közreműködésével. I. rész: Fényképtémények, II. rész: Fénytanulmányok, III. rész: Barlangvárás

J'ACCUSE

Korunk tragédiája két részben, 14 felvonásban. A főszerepben Severin Mars, a filmművészek legnagyobbika

URÁNIA

Kizárólag csak felnőtteknek! VARKONYI MIHÁLY legújabb és legnagyobb alkotása:

SODOMA és GOMORRA

Legenda a bűnről és bűnhődésről két részben, 11 felvonásban. Kertész Mihály művészeti rendezése. A női főszerepben Lucie Doraine

Uránia: Kizárólag csak felnőtteknek! Két sláger! *Mi történt a papával*, sláger vígjáték 7 felvonásban. *A pletyka*, drama 6 felvonásban, a főszerepben Dorothy Gish.

Vigszínház: Kizárólag csak felnőtteknek! *Szerelem a természetben*, az élet teremtése és fejlődése, öt részben. Mancini ne lópi. Lilian Harvey kleptomániás vígjátéka 8 felvonásban.

Jönnek: A vágány oltára. A telefonőr, Szoknyás kapitány, Olajmezők híjánai.

„METEOR”-ban vasárnap: „Az egyik — a másik meg a nő”, szerelmi történet 6 felvonásban Mary Astorral és „Vadnyugat lovagja”, cowboy-attrakció 7 felvonásban Hoot Gibsonnal. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

Budapest, június 16. Határidőüllet előfordult kötése: Buza: Október 30.40, 38, 36, 34, 32, 30, 32, zárlat 30.32 — 34. Március 32.46, 44, 42, 40, 38, zárlat 32.38—40. — Rozs: Október 26.14, 12, 10, 12, zárlat 26.10—12. Március 28.02, 27.98, 96, zárlat 28.02—04. — Tengeri: Julius 29.74, 62, zárlat 29.62—64. Május 25.36, 34, 30, 32, zárlat 25.32—34.

Készáru üzlet hivatalos árjegyzései. Buza: tiszai 77 kg 34.30—34.50, 78 kg 34.70—34.85, 79 kg 35.00—35.15, 80 kg 35.15—35.30, felsőtiszai 77 kg 34.15—34.35, 78 kg 34.55—34.70, 79 kg 34.85—35.00, 80 kg 35.00—35.10, fejérmegyei 77 kg 33.85—34.05, 78 kg 34.20—34.35, 79 kg 34.50—34.70, 80 kg 34.70—34.80.

— Pestvidéki rozs 30.35—30.50, egyéb rozs 30.35—30.50, takarmányárpa I. 29.50—30.00, takarmányárpa II. 29.00—29.20, tiszai tengeri 30.15—30.40, egyéb tengeri 29.20—29.40, zab I. 33.00—33.50, zab II. 32.25—32.75, korpa 23.90—24.10

Valutaárfolyamok.

Budapest, június 16. Angol font 27.95—28.10, Belga frank 79.95—80.25, Cseh korona 16.94—17.02, Dán korona 153.50—154.10, Dinár 10—10.08, Dollár 570.55—572.55, Francia frank 22.65—22.85, Hollandi forint 230.85—231.85, Lengyel zloty 64.10—64.40, Lei 3.40—3.54, Lira 30.15—30.35, Német márká 136.75—137.25, Norvég korona 153.30—153.90, Osztrák schilling 80.55—80.90, Spanyol peseta 94.80—95.40, Svájci frank 110.35—110.75, Svéd korona 153.60—154.20.

Ferencvárosi sertésvásár. Felhajtás 714, süldő 53, eladatlan maradt 561. Könnyű 120—132, közepes 152—154, nehéz 156—158, szedett 144—148, süldő 130, zsirsertés öreg 146—148.

HIRDETMEY.

Az árvászek értesíti a ő gyámihóságai felügyelete alatt álló kiskorúak és gondnokoltak törvényes képviselőit (gyámjait, gondnokait, apát, gyámnyánt), hogy az 1928. évi április 1-én életbelépett 1928. XII. tc. lehetővé teszi, hogy a koronaértékben, vagy más, ma már forgalomban nem levő, pénznyemben meghatározott bizonyos pénztartozások bizonyos mértékű bírói vagy más uton átértékeltesse, még ha azok a pénztartozások egészben, vagy részben fentartással, vagy fentartás nélkül kiegyenlítették is. Az átértékelést csak 1928. évi június 30-ig vagy 1928 szeptember 30-ig, vagy legkésőbb 1929 március 30-ig lehet kérni a pénztartozások jogi természetére vagy kiegyenlítettetésére szerint.

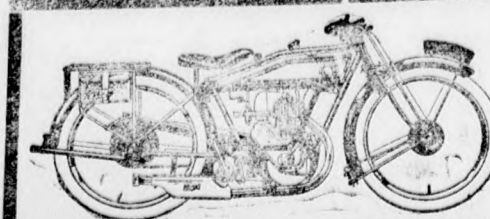
Az árvászek az ügyeket esetenként az adatok beszerzés után fogj felülbíráltni és a szükséges utasításokat külön-külön írásban megadni a gyám-gondnokoknak, hogy melyek azok a **pénztartozások** (jelen esetben a kiskorúak és gondnokoltak javára; pénzkövetelések), amelyek átértékelését lehet egyezségi vagy bírói uton megállapítani s hogy melyik követelésre melyik határidő érvényes.

Hogy ezt helyesen megtehesse, felnylja mindazon apákat, gyámnyákat, gyámokat és gondnokokat, kiknek gyámúsága és gondnokúsága alatt álló gyámoltaknak, gondnokoltaknak családai, vagy örökösödési jogon, vagy élet-és járadékbiztosítási szerződésen alapuló bármilyen közzéköveteléseik vannak, harmadik személyekkel szemben alapított legyen az ok a követelések készpénz, kölcsönadison, váltón, csekkn, kereskedelmi utalványon, záloglevelen vagy bármilyen értékpapiron és biztosítási szerződésen névértékben kiegyenlítették-e vagy sem, hogy ezeket a követeléseket írásban, vagy a közzégyam utján szóval, de valamely árvászeki határozat csatolása vagy felmutatása mellett 1928. évi június hó 19-én és 20-án jelentsék be, akik valamely okból képtelenek, később is megtehetik a bejelentést.

A bejelentés elmulasztásából eredő károkokért az apák, gyámnyák, gyámok és gondnokok felelősek.

Itt nyomatékosan felhívjuk az árvászek az érdekelteket, hogy nincs szó a gyámpénztárban kezelt és a háborus gazdasági viszonyok következtében elértékelenedett pénzek átértékeléséről (valorizációjáról).

Debrecen sz. kir. város Árvászéke.

AUTÓK MOTORKERÉKPÁROK KERÉKPÁROK

Tiszántuli Motorközpont.

Alkatrészek nagy raktára. Motorkerékpárok már heti 13 P-ös részletre. Kerékpárok kompletten felszerelve világítással 180P, heti 5 P-ös részletre. Te. Intsa meg raktáromat.

VÉRTESSY ISTVÁN Miklós uca 29. szám.

Eladó
vagy kiadó 6 szobás
minden komforttal ellátott
nyaraló
Sestakerthben, Poroszlav ut 21. szám.

UJSÁG
Kérlek egy félórára?

AZ UJSÁG VASÁRNAPJA
ötletes újszerű rejtvény-
rovata

SAVOY BLUES
eredeti kottaköltemények 2
oldalon

**INGYEN MELLÉKLET A
VASÁRNAPI SZÁMHOZ**

Eredeti **Mellchar** szabadalmazott
„Unikum Drili“ vetőgép
Eredeti
Bächer acélekék
tűkőrcél kormánnyal.
Amerikai rendszerű
„Plantage“ lókapák
Johnston aratógépek
és azok alkatrészei.
Valódi
amerikai fehér arató gépszínek.
Kizárólagos képviselete és raktára:
Ráhmer Sándornál
Debrecen, Plac ucca 43. Telefon 962

Dr. Szegő Szanatorium Abbazia. Közvetlen a tengerpartján, saját tengeri és homok-
fürdőberendezések Logalá szobák. Modern kom-
fort Folyó hideg és meleg víz a szobákban. Valamennyi gyógymód Nines orvos kény-
szer. Úvegezett fekvőcsarnokok, tennispálya. Teljes ellátás 35 lírától. Elkülönített gyer-
mekosztály az összes hygienikus berendezésekkel felszerelve. Vizgázolt gyermekkertész-
nök. Modern testkultura. Fekvő és erősítőkurák. Öt éven felüli gyermekek kíséret nélkül is.
Főorvos: **Dr. ST. TOMASSICH** belgyógyász és gyermekorvos specialista.

Oltott és darabos mész,
cement, kavics, gipsz, stukatornád, fe-
déllemezek, kőpor, cserép, valamint
száraz tűzifa és 1. o. külföldi
porosz és hazai szén
a legolcsóbb napi árban beszerezhető a
BARTHA
tűzifa- szén és építkezési anyagtelepén
Debrecen, Ispotály u. 3/b. Telefon 7-85.

MEGHÍVÓ.
Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások
alkalmával
BUDAPESTEN
a legkellémesebb otthont nyújtja a
legelőnyösebb feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

**GRAND HOTEL
PARK
NAGYSZÁLLODA**
Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert
20% engedményt kap,
mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-
árainkból,
10% engedményt kap
olcsó éttermi árainkból. (Külön házi
konyha.)
5 pengőt megtakarít
autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét
egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk
otthon éri magát! Elsőrendű kiszolgálás
szigorúan családi jelleg. Saját árúkezes
előnyök folytán, hogy okvetlenül ná-
lunk szálljon meg. Előzetes szobameg-
rendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

Szavalt vagy iszta ídel pergetésű
MÉZET
bármily mennyiségben vásárol.
Szállít:
műlépet
és az összes méhészeti segédesszközök az
Országos Magyar Méhészeti Egyesület
vezérképviselete
Budapest, II., Bakáts ucca 8 szám.

Padlólakk
magas fényű, legszebb színek-
ben, legkiválóbb minőségben,
nagyon olcsón kapható
STERN festéküzletében **Plac ucca
10. szám, Bika al szemből.**

A debreceniek találkozóhelye!
Budapest
legelőnyösebb, modern
családi szállója az
István Király Szálloda
VI., Podmaniczky ucca 8. sz.
Méréselt árak, figyelmes kiszolgálás, mo-
dern berendezés, központi fűtés, meleg-
vízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

HARISNYA
szép, jó és olcsó csak
Zengewald-nál
Kálvin tér 3. szám alatt.

Első Berliini Divat Szabászat
Mindennemű **férfiruhákat**
feltűnő olcsó árban készítenek, a
legkényesebb igényeket is ki-
elégítenek. Kedvező fizetési feltételek!

REICH LAJOS uri divatszabó.
Pásti ucca 1.

Hölgyek figyelmébe!
Formálási

Tisztítási
Dalmi kalaposnál
új modellek kalapok.
Olcsó árak. Férfikalapok tisztítása.
Püspöki palota II. udvar.

Ha érzékeny
a lába
Ha lúdtalpa
van
rendeljen cipőt
GRICZMANN GYULA
orthoped mőpépszéki
Ferenc József ut 20. szám
Városház alatt.

Nikkelvezetést, ezüstözést és
szakszerűen eszközöl
galv. nízást
FÖLDVÁRI Debreceni I. sz. Elektrotechnikai Gyára
Széchenyi ucca 55. sz. Telefon 168.
Gyakornok felvétetik.

REGÉNY

AZ ÖRÖK BAKFIS

GYP: 45
— Azt mondom, hogy az, aki tegnap este Auberi-
ve-nál Livryné társaságában volt... bizvást elmond-
hatom magának, hiszen tudom, hogy tisztában van a
helyzettel...
— Nos?
— Nos, az nem volt Auberive, hanem Sannoy
vicomte.
— Honnan tudja?
— Láttam, amint ő, Livryné és Sannoy, ma éjjel
távoztak a házból.
— És minthogy a Ginguette hitetlennek látszik, így
folytatja:
— Igérem, hogy igazat mondom... Igen, későn,
borzasztó későn mentem bridgezni Montenékhez és
békésen haladtam végig az utcán, midőn megláttam
Livryné, amint lopva jött ki Auberive lakásából. A
Lénoncour palota kapujába bujtam. Láttam, hogy
Livryné nem fordul a sétatér felé, hanem felém tart,
én pedig nem szerettem volna vele találkozni. De la-
kása előtt megállt. Kinyílt egy ablak, a szalon ablaka
és egy székert eresztettek le az utcára. Láttam, amint
az ezredesné a székre lépett és eltűnt, majd utána a
szék is. Aztán a legmélyebb csendbe merült minden.
— Ó suttog rémülten Sannoy. — Neki is...
része volna a dologban? Gondolja?
— Meg vagyok róla győződve. De hadd fejezzem
be. Abban a pillanatban, midőn folytatni akartam uta-
mat, egy ur jött ki Auberive lakásából. A maga férje
volt... Ugy láttam, ahogy magát látom. A hőség el-
lenére feltűrte felöltője gallérját és a Farkas-utcán át
távozott, valószínűleg, hogy a szállodánál kocsi-
ra üljön.
— Azt akarja tehát, hogy azt mondjam nagyapá-
nak, hogy... hogy Henry után kémleltem?
— Persze!
— Nem hinné el! Oly valószínűtlen! Meg aztán
nem lenne nagyon előkelő, ha így járnék el Henryvel
szemben.
— Miért nem?

— Azért, mert ilyképpen reá háritanék minden
hibát, holott én követtem el azokat.
Majd visszatérve a gondolathoz, amely pillanat-
nyilag annyira megrendíti, a fiatal asszony félbesza-
kítja magát és megkérdezi:
— Így hát azt gondolja, hogy az ordonánccal
együtt ő is elkövette? Nem mintha alapjában véve
tulságosan meglepne... Nem, de utóvégre ez mégis
csak erős, ahogy kis unokaöcsém Michel mondja. És
mondja csak, őrnagy, senki sem sejt semmit?
— De igen! Saulxures, aki ma reggel érkezett
haza és azon frissiben értesült a történetekről... Ná-
lam volt... Minden hihetőt hisz, tekintve, hogy
Mathilde nem titkolta előtte azt a vágyát, hogy el-
vétesse magát vele.
— Ó azonban elutasította.
— Természetesen! Eleinte mindig így van. —
Livryné azonban meg volt róla győződve, hogy az
egyházi házasság lehetetlensége az egyedüli akadály.
Nohát, ezt az akadályt megszüntette.
— Mit hisznek a közönség körében?
— A betörés változatát. Az utcára néző ablak tá-
blái be vannak törve... a vasutnál dolgozó olaszokra
gyanakszanak, vagy egyszerűen idevaló apacsokra.
Vannak...
— Ime nagyapa! — mondja a Ginguette, hallván,
hogy kicsi áll meg a terrason, — hagyjon vele, ...
aztán még beszélünk, ne menjen el.
Midőn egy óra múlva az őrnagy visszatér Sannoy-
néhoz, lázasan, de mosolyogva találja.
— Nyolc nap múlva felkelhetek — magyarázza,
— az orvos igéri. Időközben irok a köztársasági
ügyésznek. Nagyapa tanácsolta, ... elejét kell venni,
hogy másfelé nyomozzanak, hogy ártatlanokat zak-
lassanak.
— Feljeli Gomort?
— Nem. Egyébként nem ismertem fel. Fel fogom
jelenteni, de csak szóbelileg, azt az embert, akinek két
vagy több foga kitorrott. Minthogy nem tudja, hogy
ez a részlet ismeretes, semmit sem fog tenni... De
tudja, őrnagy, hogy a teljes igazságot mondtam el ma-
gának? Erősebb volt mint én.
— Teringettél! Maga igazán nem mindennapi nő!
— És nagyapa nem akarja, hogy Henry is meg-
tudja ezt az igazságot, — folytatja a fiatal asszony.
— Igaza van!
— Nem találom!

A folyosóról léptek zaja hallatszik. Sannoy és a
két Villéaucourt házaspár egymást taszigálva nyomul
be a szobába. Mindnyájan értesültek a történetekről és
a Ginguette férjén megdöbbenés ismerhető fel. Letér-
del felesége mellé és megkérdezi:
— Megbocsát-e nekem valaha?
A fiatal asszony tétovázik válaszával. Szánalmat
érez férje bánata fölött, de egytuttal ellenállhatatlan
ingert is, hogy gunyolódjék rajta.
Tréfásan mondja:
— Még valami minta házaspár válhat belőlünk!
Minden lehetséges!
Kedvesen, de némi iróniával gondol Auberive-re.
Végül is ő a bohózatban a pulyka, anélkül, hogy olyas-
mit tett volna, hogy ezt a hálátlan szerepet kiér-
demelje.
Sylvanette unokaövérei és férje nagyjából érte-
sültek nagyapjuktól, hogy ő látta Livry ezredes gyilé-
kosát, aki őt is majdnem megölte, de nem tudják, hogy
ő tudja, ki ez a gyilkos.
— Letartóztattak egy medvétáncolatot medvéjé-
vel együtt — beszél Hubert de Villéaucourt, aki
Nancyból érkezik.
— Jól tenné talán, ha mindjárt írta, — ajánlja
Sannoy, — nem diktálná le nekem a levelet?
— Nem! Majd az őrnaggal írom meg. Ő is
látott...
Egy pillanatra elhallgat, majd így folytatja:
— ... sok mindent. Hagyjon bennünket ma-
gunkra, igen?
És midőn a Ginguette újra négy szemközt találja
magát öreg barátjával, akinek szemei gyengedségtől
eltelve pihennek rajta, szeretetteljesen és ingerkedve,
de keserűség nélkül mondja neki:
— Kedves őrnagy, azért nem kell elbiznia magát!
Maradjunk jóbarátok, semmi egyéb... Mert látja,
sohasem fogok más szerepet játszani az életben, mint
amit a színpadon mellékszerepek neveznek.
És midőn Bagnol apó, erősen megindulva, tiltakozni akar,
gyengéden szájára teszi kezeckéjét és így szól:
— És maga jobban tudja bárkinél, hiszen maga
volt a keresztapám! Én a „Ginguette” vagyok! És
ezzel pont!
— VEGETE —

FISK CORD

garantiával
autófelszerelési cikkek legolcsóbban
NAGY JÓZSEF Budapest,
VI., Andrássy ut. 34. — Telefon 221-97.

Szőnyegek legolcsóbbba szerzési
forrása. Kedvező fizetési feltételek.
LŐRINCZ SZŐNYEGÜZEM
Szoboszlai-ut 11/B.

SCHWEITZER-féle
varrógépek és kerékpárok
valamint mindenféle alkatrészek kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek.
Varrógépraktár Csapó 41
Ezelőti Piac ucca 56.

Üzlet-
vagy
irodahelyiségnek
alkalmas főbérleti
két szoba
földszinten, székházunkban
kiadó
Alföldi Takarékpénztár

Üzlethelyiség
kényelmes
kiadó Hunyadi ucca 14. sz. Sirkőraktár.

Modern, izléses és olcsó szoba-
festő, mázó és tapétázó
munkálatokat készít
SCHULLER
Telefon 806. SIMONFFY UCCA 25.
Takarékossági könyvre is vállal!

Ócska ólomot vesz
Hegedüs és Sándor Rt. könyvnyomdája
Plac ucca 49. szám alatt

Utazó képviselőt,
aki más textil cégek részére is dolgozik,
keres
hazai gyáripari vállalat len- és pamut-
cikkeinek Debrecenben és környékén való
elhelyezésére. Kimerítő ajánlatot referen-
ciakkal „Vegbizható” jellegre **Rudolf**
Mossa hirdetőirodájában, Budapest, IV.
kerület, Váci ucca 18. szám alá kérünk

MENEKÜLT ÓRÁS
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
RAKÓCZI UCCA 36.

Megnyilt! **BUTORHITEL** Megnyilt!
12 hónapra készpénzáron
Hausner Károly butorüzletében
szerezhető be **Simonffy u. 1/a és 2/c**, a hírneves győri butorok kizárólagos egyedárúsítója.

Uj hentesüzlet!
A nagyérdemű közönségnek ajánlom **feltűnő olcsó árakkal**, szolid kiszolgálás, saját
hizlalásomból előállított hentesáruimat. Naponta elsőrendű friss húst, zsírt, hajat, zsirnak
való friss szalonnát, füstölt és paprikás szalonnát, füstölt húsmeletteket. Munkások részére
Igen olcsón kenyérhez finom, mint sütésre nagyon jó szalonnát, **kilogrammját 1**
pengő 84 fillérért. — Viszont eladóknak árendemény!
Szűcs Béla, Szent Anna ucca 39. sz.

RADÓ SELYEM, SZÖVET ÉS RŐFÖS RAKTÁRÁT

SZÉCHENYI U. 11. ALÁ HELYEZTE ÁT

SZÉP, KÉNYELMES NAGY HELYISÉGBE!

Tiszt- és tisztviselő urak részére
hozott anyagból 30 P ért készítek elsőrendű
egyen- és divatruhákat.
Kívánatra hához megyek.
Vass Ferenc, Csapó u 45

Esernyő legolcsóbb a készítőnél
ROSENBERG
ESERNYŐHÁZÁBAN PIAC U 83.
SZÁM ALATT
Behuzás, javítás gyorsan és pontosan készül
Címre ügyelni kérem!

MOSOTT RONGYOT
veszünk!
Hegedüs és Sándor Rt.
könyvnyomda
Plac u 49.

Református fiuinternátus Makón
Felvételnél: kereskedelmi, gimnazista, polgári, elemista
tanulók felekezeti különbség
nélkül. Évi díj 630 pengő. Jelen-
kezés július 15. — Prospectus.

WEINSTOCK HENRIK
BUTORÜZLETÉBEN
elsőrendű
ebédlők és hálók
nagyon olcsón
kaphatók.

Kifutó
lánynyt vagy fiút
felvesz a
Hegedüs és Sándor Rt.
nyomda. Plac 49.

Épület- és butorasztalos munkát
a legszebb kivitelben és legolcsóbban készít
Horváth Kálmán és Magyar György Varga u. 22

Saját készítésű
Glacé és svéd bőrkeztük páronként **P 8.-**
Divatkeztük páronként **P 10.-től**
Fehér és sárga mosó szarvasbőr **P 9-11**
Schön Sándor
keztük-, kötszer- és orvosi műszertárában DEBRECEN, Plac ucca 14. szám, Csapó ucca sarok. Telefon 11-55

BERGER festéküzlet
új helyiségében, Csapó u. 16
a megszokott olcsó áron vásárolhat

Bikszádi gyógyforrásvíz
gyomorlajás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb!

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R. T.
DEBRECEN, RÓZSA UCCA 2. SZÁM.

Ajánlja autosyphon szikvizes gépjét
részletfizetésre.
Az Auto-Syphon ára ————— P 21.—
1 tucat hozzávaló szénsavpatron ára — P 5.—
1 tucat cserepatron ára ————— P 2.—
Az autosyphonnal mindenki házilag, pillanatok alatt, saját tiszta üvegben
készíthet szikvizet. A készítés mód a lehető legegyszerűbb! Csak egy
üveget — az autosyphon — kell otthon tartani s hozzá 1 tucat szénsav-
patrackocskát s már is 12 liternyi szódavíz-készlet felett rendelkezik.
Jégszekrény és fagyaltgép nagy
Befőttes és uborkás üveg választékban.
minden na-
ságban kapható.

Hegedüs
hirdetői-
sziveske-
pézt, a
detést ca

Jeligés l

MINDEN
saját érdeke
punkban hi-
eszközi öss-
sajt, mert a

VÉ

DEB

FÜGGET

hirdetési la-
és hirdeté-
eredményess-
Olcsóbban v-
hivatkozik.

Iparosok
Mindenféle
való vasak
kaphatók. R-
ket, ócska
abb árban
er, Késes u

LA

Laká

szoba, kon-
egyezség sz-
esetleg lehet
keztési is
gyermektele-
hotai, Simon

Cs

butorozott s

látással kiad

39.

Egő

szoba, könyv

lakást bérb

pádtér 41.

K

2 szép szob

Eymnél, Pia

Külö

butorozott s

terfia 39.

Köz

átadó 2 sa

konyhás lak

vagy anélkül

torok eladó

ban.

Ké

előszobás m

ellátott lak

Ferenc ucca

K

egyszerűbb

Több lakó

Köz

bolt, iroda,

natra lakás

pó ucca 19.

Sim

13. alatt el

zott külön

DIENES JÓZSEF
v. községi főjegyző országos földbirtokrendező bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és biztosítási irodája, Fűvészkert ucca 16. sz. (Saját ház.) Telefon 14-98.

Eladó házak:
Szent Anna uccán bérház, Libakert ucca 12-b, Bezerédi 31.
Csapó 36, Kovács 8, Rigó 12-c, Csapó 81. István ut 41., Kontsek 8, Szent Anna 54, Kertész 5, Rákóczi 46.
Vörösmarty 14., Komlóssy ut elején hatszobás, Agárdy uccán parkettes, Lehel 19. és 21., Sziv 26., Késes 68., Kanális 99.
Gróf Leiningen 27, ePsti 73, Lehel 12, Kigyó 19, Poroszlai 21. és 23.
Zrinyi 61, Töhötöm 37., Kiss 36, Biró 9, K. Tóth Kálmán 12, Andrássy 3, Bethlen 57, Domokos Lajos 26.
Csalogány 8., Görbe 7., Kiss Áron ucca 21. szám, Széchenyi-ut 20, Bujdosó 40, Malvin 6, Hunyadi uccán, Tasnádi 3, Puskás telep 21, Apaffy 16, Timár 25., — Budai Ézsaiás 6-a, — Jánosi 78., Virág 15., Simonffy 59, Szeder ut 14, Onossay 17, Virág 13., 42., Rigó 12-b, Beke 24, Uj 9, Kemény 5, Keresztesi 20., Csonka 10., Jerikó 57., Gróf Tisza István 10, Kerekes Géza 20, Aczél 2, Kuruc 110., Király Ferenc 7, Rásó Gyula 4, Dévai 11, Irén 24, Fülöp 34, Olajútó és Téglavetőben olcsó házak.

Vidéki házak:
Bárádon piactéren nagy vendéglő.
Házhelyek:
Poroszlai 21. alatti villatelek 18 pengőjével.
Erdősoron két értékes ház hely.
Libakertben két telek.
Mátyás király ucca 6.
Kinizsi 71.
Széchenyi ut 8.
Vágóhídi villamosnál, — Bihar ucca 4.
Komlóssy ut elején.
Vámospercsi uton.
Köntösgátsor 17.
Homokkertben, Dévai és Rásó Gyula uccán, továbbá Hajduszoboszlón, gyógyfürdő mellett.

Földek:
Elepen 252 hold jó birtok.
Kisszepezen 109 hold.
Ondódon 8 holdas.
Pacon 7 és félhold.
Ujléai határban 47 hold.
Vámospercsi kövesuton 8 hold.
Bánkon 33 hold.
Monostorpályiban 25 holdas.
Fancsikán 30 holdas tanyásbirtok.
Szőlők:
Király Ferenc 19.
Andrássy uton.
Jerikó 47., Martinkán, Bodán, Bocskay-kertben, Ujkertben, Hajdubagason, Homokkertben és Poroszlai-uton.

Lakás:
Hadházy uton hatszobás négy, három és kétszobás.
Csapó uccán háromszobás.

Üzletek:
Város központján bármilyen üzletnek, különösen nagykereskedőnek alkalmas három kirakattal.
Nagyforgalmu ipariüzem eladó vagy bérbeadó.
Pesti ucca 73. számú jó forgalmu péktüzet.
Nagyforgalmu fűszerüzlet házzal.

Csapó uccai piacon üzlethelyiségek és iroda kiadók.
Jómeneteli vendéglő — Debrecenben.
Nagykállón: Pannónia étterem és kávéház bérbeadó.
Pénzkölcsönt ajánlok ingatlan bekebelezésre, olcsó kamattal.
Házvevőknek a szükséges kölcsönt díjmentesen megszerzem.
Parcellázásokat elvállalok.
Biztosítások irodám utján a legelőnyösebben köthetők.
Keresek eladó házakat, eladó földeket és földbirtokokat.
Dienes, Fűvészkert ucca 16. 711

Ondódon
Fáy-dűlőben négy hold föld tanyá nélkül eladó. Dezső, Kossuth 16. 2523

64 kat. hold
tanyás föld homokon kiadó. Darabos 11. 2549

PARENTHESY
ingatlanokat értékesítő irodája. Szent Anna 64. (Saját ház.) Telefon -629. Hivatalos órák reggel 9-től délután 6-ig.

Eladó házak:
Szent Annán nagy földművelési emeletes ház.
Hunyadi uccán nagy földművelési üzletesház.
Vigkedvün földművelési családi.
Széchenyi ut elején adómentes hatszobás modern kertesház.
Werböczy uccán földművelési családi.
Siposs uccán adómentes háromszobás modern családi, előtte villamos.
Dévai uccán prima kisház 3600.—
Sinain 360 négyszögletes részben adómentes, új, gyönyörű családi ház.
Miklós ucca elején földművelési uris családiház.

Eladó földek:
Fancsikán 45 hold tanyás, prima.
Tetétlenen 11 hold.
Szováton 350, tanyás.
Szoboszlai Papp István uccában félhold gyümölcsös.

Házhelyek:
Ujkert Jerikó uccán 1180 négyszögöl olcsón.
Komlóssy uton 876 négyszögöl, parcellázva is.
Komlóssy uton 300 négyszögöl, aszfalt, villany, vízvezeték.
Tüzérlaktanyánál 375 négyszögöl olcsón.

Kidáo:
Háromszobás modern kertés ház, henteseknek, mézárósnak, gazdálkodóknak. Azonnal beköltözhető.
Vendéglő külön házzal, kerttel, nemcsak megélhetést nyújt, de szakember vagyont gyűjthet. Nagy italmérséssel.
1365 holdas homok birtok.
95 holdas birtok Weker mellett.

Keresek
Belvárosban uriházakat, kertekben családi házakat.
Jövedelmező bérházakat, kisebb, nagyobb bérleteket és eladó birtokokat készíve.

Tisztelettel kérem bejelenteni az eladó vagy venni óhajtó ingatlanokat. Díjtalanul szolgálok szakszerű felvilágosításokkal. Irodám törvényes feltételek mellett dolgozik, az ügyleteket legrovidebb idő alatt bonyolítom le.

MATÉ SÁNDOR
ny. m. kir. államp. tanácsos ingatlanirodájának — (Széchenyi ucca 55.) hirdetései.

Eladó földek:
Nyiracsádi kövesuton tiz holdas tanyásbirtok, ezenkívül kisebb-nagyobb birtokok.
Biharban hatvanholdas tanyásbirtok buzatermő termesssel, felszereléssel negyvenezer pengőért.

Eladó házak:
Széchenyi ucca 42. számú emeletes bérház beköltözhető hatszobás parkettes lakással.
Szent Anna, Miklós, — Arany János, Csapó uccán emeletes és földszintes családi és bérházak.
Péterfiába nyúló mellék-uccán nagyjövendelmű bérház beköltözhető négyszobás, fürdőszobás lakással.
József királyi herceg ucca 41. számú nagytelkű bérház — huszonnyolcezer pengőért.
Tisztviselőtelep II. ucca 4. számú emeletes villa hatszobás beköltözéssel harminckettőezer pengőért.
Rákóczi ucca 23. számú ház, udvaron levő új épület (ötszobás modern lakás) beköltözésével.

Eladó villatellék:
Simonyi uton a fásor legszébb részén háromszáz négyszögöl telek.

Rákosszentmihályon
kétszobás adómentes ház olcsón eladó vagy bérbeadó.
Ezeket kívül számos más ház eladására van megbízásom.

Iroda: Széchenyi ucca 55., telefon 14—63. 2568

Földhaszonbérlet.
Borsod megyében négyszázötvenholdas buzatermő tanyásbirtok dohányengedéllyel 6 vagy 9 évre bérbeadó. Dezső László irodája, Kossuth u. 16. 756

Huszholdas
homokbirtok tanyával, termesssel, város alatt, kövesuton azonnali átvételre eladó. Dezső, Kossuth 16. 2523

64 kat. hold
homoki tanyásföld kiadó. Darabos 11. 2529

Földbirtokokra
(5 holdtól, holdanként 700 pengőig) becslés nélkül, 35 évi amortizációra, 7 és fél-százalék kamatalapon, az ország legnagyobb pénzügyintézetétől 5 nap alatt gyorsfolyósítás! Házakra: 5—10 évig terjedő átmeneti kölcsönök. Kisipari hiteket váltóra, 12 százalékra szerzünk. Váltóhitelt folyósítunk magánpénzből (legfeljebb 1 évi időtartamra) hitelkamatra, hitelképes kereskedőknek, háztulajdonosoknak és információképes tisztviselőknek, magánosoknak. Ékszerfedeztet, az érték 80 százalékáig azonnal folyósítatunk. „New-York” Hiteliroda, Budapest, VI. Podmaniczky ucca 29. (Válaszbélyeg beküldendő.) 304

Háromszázholdas
Bihar megyei elsőrendű buzatermő tanyásbirtok kövesuton, kettőszázötven ezer pengőért eladó, ötvenezerral megvehető és háromszáz-ezer pengőért elparcellázható. Dezső László irodája, Kossuth u. 16. 756

64 kat. hold
tanyásföld homok kiadó. — Darabos 11. 2565

Kilencvenöt
m. holdas Bihar megyei buzatermő tanyásbirtok kövesuton, állomásnál természetessé, ötven fejtő juhval azonnali átvételre eladó, huszezer pengővel átvethető. Dezső, Kossuth u. 16. 756

Nyugdíjas
tisztviselők figyelmébe! — Egy mai kornak megfelelő családi ház melléképületekkel eladó. Értekezni lehet: Erdei Imre, Derecske, 759. sz. 2481

Huszholdas
homokbirtok tanyával kövesuton, város alatt eladó. Dezső, Kossuth 16. 2499

Hetvenholdas
tanyásbirtok Bihar megyében, kövesuton, termesssel azonnali átvételre eladó. — Dezső, Kossuth u. 16. 2523

Egyszázötvenhat
holdas buzatermő tanyásbirtok buzatermővel azonnali átvételre Nádudvaron eladó. Dezső, Kossuth 16. 2441

Balatonszemesi
gyermeknyaralásra jelentkezés június 24-ig Stern József tanítónál, Kápolnási ucca 3. 2560

Takaréktüzhelyek
leggyorsabbtól legdiszesebbig kaphatók. Lakatos tanulóknak fiu felvétetik. — Kandia 15. 2557

Figyelem!
Mielőtt elutazik, börszámlájára huzatot a Börszáműzési Bördendáruházban csináltasson. Megyeházzal szemben. 2552

Koser
elsőrendű négyfogásos ebédet adok 1.60 P-ért. Cim: Bethlen u. 24. sz. 2572

Üzlethelyiség
kiadó négy kirakattal iparvállalat, üzlet, lerakat vagy bármily célra alkalmas. Fűvészkert u. 14. 736

Belvárosi leányintézet, IV., Váci ucca 56—58. sz., 1 emelet. Telefon 462—86. Polgári leányiskolák, leánygimnáziumok, egyetem és egyéb főiskolák közvetlen közelében. Internátusi díj napi ötszöri étkezéssel 1,20 P. — Prospektust kívánatra küldünk.

A szépségápolás
egészségápolás. Kélemetlen hajszálak végleges, gyors eltávolítása a nagy sikert aratott újrendszerű Diathermia kezelés. Zsíros arc, pattanások, mitesszerek esetében biztos és kímélő a Comedo arcviz és Epe gyógyszerpapán. Szeplőtől gyorsan és tökéletesen megszabadul, ha Pigment kenőcsöt és Epe gyógyszerpapát használ. Szemölcsöt véglegesen ét utónyom nélkül egyetlen kezeléssel kiirtok. Újrendszerű arczépitések, masszázsok — legmodernebb elektromos készülékkel. — Hajfestés természetű, legszébb színekben. Tartós, mosható hajhullásmosás. — Parókák, hajmunkák első-rangu kivitelben. Kívánatra prospektust ingyen és bérmentve küldök. Schadek Antal kozmetikai és hölgyfodrászati műtermei, Budapest, IV., Váci u. 9., fél-emelet.

Naptól,
hidegtől megvédi lakását, ha ablakára szövétt farolet-tát vásárol Redönyüzemnél, Debrecen, Bethlen ucca tizenkilenc. 815

Orth.
kóser házikosztra abonen-szek fölvetetnek. Ugyanott egy butorozott szoba kiadó. Róth Mártonné, Erzsébet ucca 5. 2551

Elveszett
fekete gordon setter lombosfarku vadászkutya, Miss nevű, nyakán barnás szíjjal. Megtaláló jutalomban részesül. Kölcsey u. 3. Telefon 7-16. 2550

Nők!
Itt a nyár. Siessen új kalapját megvenni „Anny”-nál. Öt pengőtől modellek minden divatanyagból. Alakítás 3 pengőért. (Csapó u. 47.) 120

Bélyeggyűptemény
eladó. Garay 25. 2532

FUSZERÜZLET-
berendezés, mérlegek és petroleumtartály mérőszekettel eladók. Piac ucca 60. szám. 2533

Jó
állapotban levő gyermek-sportkocsi, ugyanott egy gyermekszék eladó. Piac u. 49., II. emelet. 2526

Hajduszoboszlón
gyógyfürdő melletti kertilakásomban urilány vagy asszony teljes ellátást kaphat. Bővebbet József kir. herceg 57. 2455

Üzlethelyiség
kiadó. Miklós u. 11.

Elkelő
német-magyar család Budapestben penioba vesz tanulmányait folytató egy-két urilányt. Szives érdeklődések „Családi otthon” jellegre a kiadóba. 2524

Nyiregyháza
nyolcszáz holdas, Fülemledalos erdő szélén, a sóstói uton, Sóstó gyógyfürdőhöz, valamint Nyiregyháza 16 fillérnyire, villamos megálló mellett, két szoba, veranda, nyitott gang, pince, szőlőből álló magasfekvésű villa azonnal kiadó. Értekezni minden délután Palitz Pálnál, Nyiregyháza, Debreceni u. 3.

UJ! UJ!
Villanyserelési vállalat!
Értesitem a t. közönséget, hogy Miklós ucca 17. szám alatt villanyserelési vállalatot létesítettem, ahol bármily szakmába vágó munkát a legutányosabb árban készítik. Költségvetés díjtalan. Hívásra szívesen megyek. — GROSZ ISTVÁN villanyserelő, a Világítási Vállalat volt szerelője. 480

A legszebb
eredményt a kölni vizek között a Johann Maria Farina gegenüber dem Rudolfplatz gyártmány érte el, mert minden asszony és leány kedvenc kölnivize lett. Illata felülmulthatatlan, üdítő hatása olyan, mint a harmat csókja. Kapható minden helybeli drogériában és illatszertárban. Vásárlásnál ügyeljzen a 6 női fejvédjegyre. Kérjen ingyen mintatüveget.

Jóforgalmu
vidéki szálloda, vendéglőbérlet átadó hosszu és olcsó bérszerződéssel. Ajánlatot a kiadóhivatal továbbít „Biztos jövő” jellegre.

LISZTUZLETETEM
Hortobágy malom telepéről áthelyeztem Mester ucca 42. szám alá. Rosenfeld Dezső liszt, korpa és darák eladása. Bármilyen mennyiséget házhoz szállítok.

Hétfőn
reggel 8 óra tájban elvesztett egy világos drapp gummiköpeny az állomástól az Arpad-térig lévő uton. Megtaláló kéretik illő jutalom ellenében hozza vissza Nemzetőr u. 3. alá Kleinhoz. 2537

Modernül
berendezett két tejsarnok-helyiség azonnal kiadó. — Özv. Balczár Lajosné, Nyiregyháza, Kállai ucca 4. 810

FACEMENTTETŐK
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Degenfeld-tér 11. 68

Kipróbálta-e már
a Milodin csoda hatású félsziros arckenőcsőt ingyen? Kérdezze kitűnő hatásáról hölgy ismerőseit. Törvényesen védve Amerikában és Magyarországon! Beszereshető Jeszenszky Andornál, Debrecen, Kossuth u. 1. 755

Hajduszoboszlón
gyógyfürdő mellett, újonnan épült 20 szobás és 8 üzlethelyiség szállodának vendéglőnek június 15-ig kiadó. Értekezni Hintalan Edénél.

Kiadó
raktárnak vagy műhelynek egy helyiség. Csapó u. 30. 2501

Egy
nagyobb helyiség, minden célra alkalmas, a főtéren azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 2488

Németül
tanít született német taner gyorsan, biztos sikerrel. — Darabos 7. 1544

Lusztig
asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Parkiállításon első díjjal kitüntetve. Készítményei: mű- és egyszerű butorok, iroda-, üzlethelyiségek és épületmunkák. 1483

Tiszt
és tisztviselő urak részére hozott anyagból 30 pengőért készítek elsőrendű egyen- és divatruhát, hívásra házhoz megyek. Vass Ferenc, Csapó u. 45. 634

Paplant
varrni házhoz megyek. Cigarette „Paplan” jellegre kiadóba kérek. 2473

A madár
is azt dalolja az ágon: Csikós sósborszesz a legjobb házisziszer a világon. Kapható minden fűszerüzletben. 1711

Tiszta lakása
lesz, ha festéket, butor- és padlólakot, — parkettberendezést, terpentint, meszelőt, parkett- és surolókefét a Belvárosi Festékházban, Hatvan u. 2., vásárol.

Italmérés
betegség miatt azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

MENEKÜLT
szakszerűen, megolcsón vállalkozunk a javításra. Kóczi u. 36.

F
FLÓRIZTÉS
PENGŐ
FÖLDRE A
KIADÓK
DEBRECEN
Mindin
ez az omin
totta ez ü
hármas biz
és pénzügy
zottság. E
tanácskozá
nyugtató a
egyrészt
megoldást
végrehajta
zón, addig
a legalkalm
letve telek
megdöbben
kolási ügy
pontja nagy
dalmasak is
teni is fog
csak ahoz
zá, amelyr
tunk.
A Debre
helyén bes
gyalásáról.
a tudósítá
állapítás t
röl, hogy
200.000 per
ségek fejé
azok a ház
nek háza o
lást s akik
adott e ta
1.600.000 p
a megállap
döbbsent. E
szertien el
szándék r
ennek bef
hiszen ez
költségekn
azért törté
kolatozási
sék majd,
mennyit a
a burkolás
a kivetési
akarják be
olyan által
De ha meg
leti kulcs,
kalmas idő
olyan össz
lajdonosra
most beha
Uraim, a
körül az é
Lássák a t
meg az ál
sírmaim é
meg, lehet
hogy azt a
szedjék. H
merni, mé
gondokkal
jét s lesi r
lad le egy
házánál, h
hibákat. M
türelmi id
gekre? M
tulajdonos
be kell fi
kot, akár c
hiszen az
amennyit
rint burk
Es ne r
mesével se
ház értéke
Hol érzi
ben nyilv
mezőségbe
Talán ige
tékválulás
— hogy a
fizethesse
mesét is é
moru vald
járulék ne